OGLAŠAJTE V NAJSTAREJŠEMU SLOVENSKEMU DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN THE OLDEST SLOVENE DAILY IN OHIO
★
Commercial Printing of All Kinds

VOL. XXX. — LETO XXX. CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), JUNE 13, 1947 ŠTEVILKA (NUMBER) 115

Domače vesti

Redna seja

Redna mesečna seja društva "Waterloo Grove," št. 110 WC, se bo vršila v ponedeljek večer ob osmih v čitalnici Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Članice so vabljene, da se udeleže polnoštevilno.

Poletni koncert

Jutri večer se bo vršil takozvani poletni "Pop" koncert pod pokroviteljstvom Cleveland Summer orkestra, v Mestnem avditoriju. Pričetek bo ob osmih in kot solist bo nastopil Boris Goldovsky, poznani koncertni pianist v Clevelandu. Vstopnina je 60 in 90 centov za nerezervirane sedeže na balkonu; $1.20 za rezervirane sedeže na balkonu in $1.80 pri mizah.

Na obisku v Clevelandu

Iz Fort Lauderdale, Fla., sta prišla Mr. in Mrs. Joseph Birk s hčerko Marian na obisk v Cleveland k sorodnikom in prijateljem. Nahajajo se pri Mr. in Mrs. Albin Filipič na 14752 Coit Rd. Poznanim bivšim Clevelandčanom želimo obilo zabave in razvedrila v krogu svojih prijateljev!

Napovedujejo se še višje cene za meso

Cene mesu so v zadnjem času silno poskočile. V resnici ni bilo meso še nikdar tako drago kot je danes. Ampak zdaj se poroča, da se bodo v teku prihodnjih dni cene mesu iznova povišale za nič manj kot 6 do 8 odstotkov.

Klavniški interesi pravijo, da je nov povišek "neizogiben" vsled velikega nakupovanja mesa za izvoz v inozemstvo, radi pomanjkanja tovornih vagonov, kar ovira promet in pa zavoljo rastočih cen žita.

Trije ubiti v kolizijah avtov z vlaki

Včeraj sta se v Clevelandu in okolici primerili dve koliziji med vlaki in avtomobili, v katerih so našli smrt neki moški iz Willoughby in dva Clevelandčana.

Snoči malo pred 9. uro zvečer je bil na križišču na E. 290 St. v Euclidu v taki koliziji ubit George A. Moran iz Willoughby. Druga kolizija se je primerila eno miljo zapadno od Loraina. V nji sta našla smrt Horace Holmes in Milton Brown, oba iz Clevelanda.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Gov. Herbert se uprl ekstremnim zakonom proti delavskim unijam

Protestne delegacije, ki so jih poslale unije v Columbus, so delno dosegle svoj cilj

Ko je poslanska zbornica državne zakonodaje v Columbusu, ki jo kontrolirajo republikanci, v torek sprejela tri drastične zakonske predloge proti unijam, so slednje poslale v državno prestolico delegacije, ki so ogorčeno protestirale proti predlaganim zakonom. Posledica tega je bila, da se je gov. Thomas J. Herbert uprl pristašem svoje lastne stranke in izrecno nastopil proti temu, da bi državni senat odobril drastični Van Akenov zakonski načrt.

S tem je gov. Herbert tudi najbrže preprečil sprejem predloga za amendiranje državne ustave, glasom katerega bi se prepovedala "zaprta delavnica."

Edina predloga, ki utegne biti uzakonjena, je Fergusonov zakonski načrt, ki prepoveduje stavke učiteljev in drugih javnih nameščencev.

Predlagani zakoni niso potrebni, pravi governer

Gov. Herbert je senatni zbornici sporočil, da je med predlaganimi zakoni mnogo točk, ki so tehnično površne; dalje, da se kongres Zedinjenih držav baš spreje zakonski načrt glede delavskih unij, in da ako bi v Ohiju nastal položaj, ki bi zahteval akcijo, se ne bi obotavljal sklicati izredno zasedanje državne zakonodaje.

Vendar se položaj v Columbusu po zadnjih vesteh še ni razčistil.

Medtem ko je gov. Herbert prvotno izjavil, da je proti temu, da bi se Van Akenov zakon sprejel v kakoršnikoli obliki, pa se sedaj poroča, da je pripravljen pristati na "omiljeno obliko" omenjenega zakonskega načrta, ki ga je predložil zbornici državni republikanski državni poslanec William R. Van Aken iz okraja Cuyahoga.

Ta predloga določa med ostalim, da morajo unije polagati finančna poročila, da se nobena stavka ne sme oklicati, dokler se zanjo ne izreče nad polovica članstva potom tajnega glasovanja, da stavkarji ne morejo postaviti več kot po dva piketa pri vsakem vhodu, izpostavlja unije tožbam radi "sekundarnih stavk" ter prepoveduje unijam imeti uradnike, ki so "bivši kaznjenci, nedržavljani ali komunisti."

UREDNIKI ZAGOVARJAJO OŽIVLJENJE NEMČIJE

WASHINGTON, 12. junija — Enajst urednikov raznih časopisov, ki so se kot armadni gostje nahajali en mesec v ameriški okupacijski zoni Evrope, so izjavili, da "bi Zedinjene države morale obnoviti nemško ekonomijo."

Vsi uredniki so podali izjave proti Sovjetski zvezi. Najbolj značilna izjava je tista, ki jo je podal predsednik "Ridder Newspapers," Joseph E. Ridder. Ta je rekel, da smatra Nemčijo za "glavno fronto proti brezobzirnemu navalu Rusov."

(Za današnje čase ni ta izjava seveda nič novega, toda vredno je, da se jo omeni toliko, da se ob tej priliki spomnimo na Hitlerjevo Nemčijo, ki je bila "glavna fronta proti brezobzirnem navalu Rusov na Berlin in Dunaj.")

Uredniki so izrazili tudi svoje obžalovanje, da se Berlin in Dunaj nahajata v sovjetski okupacijski zoni.

Odlična učenka

Med letošnjimi graduanti Collinwood High šole bo tudi gdč. Edith Praust, hčerka poznane družine Mr. in Mrs. Paul in Josephine Praust iz 1281 E. 169 St., ki je dobila najlepše odlikovanje biti "kraljica National Honor Society". Prejela je tudi prvo priznanje kot najboljša učenka v strojepisju in stenografiji. Odlikovanje ji je bilo poverjeno na banketu Professional & Business Women's klubu, kjer je mlada Edith zastopala letošnje graduante iz Collinwood High šole. Nadebudni mladenki izrekamo naše čestitke!

Ernest Bohn bo kandidiral za župana?

V clevelandskih političnih krogih se je včeraj razširila govorica, da republikanski voditelji na vse kriplje pritiskajo na Ernesta Bohna, da bi sprejel kandidaturo proti županu Burke-u. Bohn je bil mnogo let član mestne zbornice, potem pa se je posvetil akcijam za javno stanovanjsko gradnjo in je sedaj direktor Cleveland Metropolitan Housing Authority.

Kakor se razume, so republikanski magnati Bohnu obljubili neomejeno finančno podporo, ako se odloči za kandidaturo.

Piknik

Društvo sv. Križ, štev. 214, KSKJ priredi piknik v nedeljo na vrtu Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

PREKOMERNA RABA VITAMINA D LAHKO POVZROČI SMRT

ATLANTIC CITY, N. Y. 12. junija. — Na 96. letni konvenciji American Medical Association je dr. C. H. Slocumb opozoril, da prekomerna uporaba vitamina D lahko povzroči zastrupljenje in smrt.

Vitamin D, ki se ga običajno rabi za zdravljenje revmatizma in se ga daje tudi dojenčkom (da se prepreči rahitis), je po izjavah Dr. Slocumba povzročil zastrupljenje 50 oseb.

Iz Clevelanda gre dnevno 3,000 paketov v Evropo

Skoro ena tretjina paketov je namenjena za Nemčijo

Clevelandčani pošiljajo svojim sorodnikom v Evropo vsak dan po 3,000 paketov. Pošta računa, da se je v teku poslednjih 22 mesecev poslalo v Evropo toliko paketov, da bi na vsakega prebivalca širšega Clevelanda prišel po eden.

Skoro ena tretjina vseh paketov gre v Nemčijo. Ostali so večinoma poslani na Madžarsko, v Poljsko, Jugoslavijo, Italijo in Avstrijo.

Okrog 90 odstotkov paketov vsebuje sedaj obleko, dočim se je prvotno pošiljalo največ hrano. Iz Evrope javljajo, da se najbolj potrebuje obleko, suknje, spodnje perilo, nogavice in čevlje.

Na listinah, ki spremljajo pakete, so omenjene tudi cigarete, čokolade in milo. Mnoge žene pošiljajo v "stari kraj" nit, igle, bombaž, blago in pribor za šivanje.

Nov grob

JOHN HABJAN

V Charity bolnišnici je preminil John Habjan, po domače Janezik, stanujoč na 5608 Dibble Ave. Doma je bil od blizu Vrhnike in je bil po poklicu mizar. Preje je dolgo let živel pri družini Kappus. Tukaj zapušča pastorko Mrs. Anna Vadnal. Pogreb se bo vršil v ponedeljek zjutraj ob 8.45 uri iz Želetovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Vida ob 9.30 uri in nato na Calvary pokopališče.

Pokojni John Sterle

Sporoča se nam, da je bil pokojni John Sterle iz Edna Ave. doma iz Kozarišča pri Ložu.

Naval za sladkor

Preklic sladkornega racioniranja je včeraj povzročil naval v mnogih prodajalnah, vsled katerega utegnejo zaloge na roki hitro izginiti. Poudarja pa se, da so zaloge v skladiščih tako velike, da ni misliti, da bi moglo nastati pomanjkanje sladkorja.

Piknik na farmi SNPJ

Angleško-poslujoče društvo Utopians SNPJ priredi v nedeljo svoj prvi piknik te sezone na farmi SNPJ v Chardon, O. Vršile se bodo razne igre in tekme in zabave bo obilo za mladino in odrasle. Igrala bo izvrstna godba.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Bivši madžarski premier Nagy na poti v Ameriko

Novi grobovi

NAJSTAREJŠI OČE, STAR 104 LET

NEW YORK, 12. junija. — Državni odbor "Father's Day" je danes našel najstarejšega očeta v Zedinjenih državah. To je 104 let stari Morris Rabinovitz, ki se nahaja v new-yorškem domu za starce.

SNEG V DENVERJU

DENVER, 12. junija. — Snoči je širom vzhodne Colorade in južnozapadnega Wyominga padal sneg, pomešan z dežjem.

NEMCI UKRADLI ZA $550,000 KAVE

BREMEN, 12. junija—Vojaška policija je danes odkrila, da je aretirala 15 Nemcev, ki so osumljeni, da so ukradli sedem ton kave, ki je po cenah na črnem tržišču precenjena na $550,000 Policija je izjavila, da so Nemci kavo ukradli na ta način, da so en tovorni vagon z ameriškega vlaka za oskrbo, priključili nemškemu vlaku, ki je vozil v nasprotno smer.

STAVKA V FRANCIJI JE KONČANA

PARIZ, 12. junija—Francoska vlada je dosegla sporazum z unijo železničarjev v pogledu zvišanja plač. S tem se je stavka, ki je trajala šest dni, končala.

PERONOVA ŽENA NE BO STANOVALA V PALAČI

LONDON, 12. junija — London Daily Express javlja med raznimi novicami, da žena argentinskega predsednika, Eva Peron, ni bila povabljena, da stanuje za časa svojega bivanja v Angliji v kraljevi palači Buckingham.

Daily Express piše, da je nepovabljenje Peronove žene, da stanuje v palači, v nasprotju s tradicijo. Mrs. Franklin D. Roosevelt je s svojim spremstvom stanovala na domu kraljeve družine ob priliki svojega obiska v Angliji leta 1942, in istotako žena francoskega predsednika Albert Lebbruná.

Poroka

Dne 31. maja sta se poročila Frances Komat, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Komat, ter poznani godbenik Mr. Michael Skerjanc (Mickey Ryance), sin Mr. in Mrs. Mike Skerjanc, 18702 Kewanee Ave. Poroka se je vršila v cerkvi sv. Vida. Poročna slavnost pa se je vršila zvečer v Slovenske mdomu na Holmes Ave. Mlademu paru želimo obilo sreče v zakonu!

V zadnje slovo

Članice društva sv. Ane, št. 4 SDZ so prošene, da se nocoj ob osmih snidejo v Grdinovem pogrebnem zavodu, da izkažejo zadnjo čast umrli članici Mary Palčič.

Bridgeville, Pa. — Tukaj je dne 3. junija po dolgi bolezni umrl Anton Berdnik. Zapušča ženo, dve pastorki in več sorodnikov.

Detroit, Mich. — Dne 3. junija je umrl Frank Oblak, član SNPJ. Zapušča ženo in več pastorkov.

Odstavljeni premier se bo baje posvetoval z uradniki državnega departmenta

WASHINGTON, 12. junija—Madžarski diplomatski zastopnik Aladar Szegedy-Maszak, ki je po spremembi vlade v Budimpešti izjavil, da ne priznava novega režima, je nocoj poročal, da se odstavljeni premier Ferenc Nagy nahaja na poletu v Zedinjene države.

Szegedy-Maszak je rekel, da ima Nagy v soboto dospeti na zrakoplovišče La Guardia v New Yorku in da se z njim nahajajo njegova žena, hči in 4-letni sin.

Iz New Yorka ima odstavljeni premier odpotovati v Washington, je dejal Szegedy-Maszak, kjer se bo baje posvetoval z uradniki Zedinjenih držav.

Szegedy se po spremembi vlade v Budimpešti ni hotel vrniti domov, kakor mu je bilo ukazano, nakar so mu ameriške oblasti dale zagotovilo, da sme ostati v Zedinjenih državah. Poslaniški štab se je v zvezi z dogodki doma razklal; del istega stoji s Szegedyjem, drugi del pa se strinja z novim režimom.

Poročila o Nagyjevem potovanju v Zedinjene države so dale povod govoricam, da se utegne tukaj organizirati madžarska vlada v izgnanstvu.

Burne debate v madžarskem parlamentu

Po poročilih "Associated Pressa" so se včeraj v madžarskem parlamentu v Budimpešti vršile burne debate, tekom katerih je vodja "stranke svobode" Dezo Sulyok ljuto napadal novo vlado ter med ostalim rekel, da na Madžarskem "vlada najbolj divji politični teror."

Sulyokov govor je povzročil med levičarskimi poslanci tako rabuko, da je nadomestni predsednik komunist Istvam Kossa odredil, da se seja parlamenta do srede odgodi.

Sulyok je trdil, da najeti razgrajalci razbijajo shode opozicije in da ga je neki "špion" skušal kompromitirati s ponudbo denarja "od Amerikancev."

Sulyok je bil leta 1945 izključen iz stranke malih posestnikov radi reakcijonarnega delovanja, nakar je ustanovil "stranko svobode" in začel izdajati list "Holnap", ki pa je že po 11 dneh nehal izhajati, ker črkostavci niso hoteli staviti člankov, v katerih so bili napadani komunisti.

Novi dogodki v Bolgariji

23 članov opozicije v parlamentu obtoženih zarote proti državi

SOFIJA, 12. junija. — Danes je bilo 23 članov parlamenta, ki pripadajo opozicijski stranki agrarcev, obtoženih, da so imeli tajne zveze z Nikolom Petkovim, ki se nahaja v zaporu radi zarote proti državi in čaka na obravnavo.

V parlamentu je bilo snoči poročano, da so bile v Petkovem stanovanju najdene podpisane resignacije vseh 23 opozicijskih poslancev, nakar je zbornica glasovala za njih izobčenje.

EVROPA TREBA 15 DO 24 MILIJARD

WASHINGTON, 12. junija — Svetovalec državnega oddelka, Benjamin V. Cohen, je danes izjavil, da utegne Evropa v prihodnjih treh letih potrebovati 15 do 24 milijard dolarjev za svojo obnovo.

Cohen je podal ta proračun v govoru, ki ga je imel v Junior Chamber of Commerce. Rekel je, da tisti, ki so proučevali potrebe evropske rehabilitacije, verujejo, da bo potrebno skozi tri do štiri leta vlagati v obnovo Evrope pet do šest milijard letno.

Veselica v SND

Športni klub društva Slovenec št. 1 SDZ priredi jutri večer zadnjo veselico te sezone v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Za to priliko se je najel Joe Lasicky orkester, ki bo igral vesele poskočnice za vse. Društvo posebno pa športni klub društva se priporoča za obilen obisk.

Mrs. Gromiko o bolj prijateljskih odnošajih med Ameriko in Sov. Rusijo

NEW YORK, 12. junija. — Mrs. Andrej Gromiko, ki je imeda svoj prvi nastop na radio postaji A.B.C., je izjavila, da se lahko ustanovi medsebojno razumevanje med Zedinjenimi državami in Sovjetsko zvezo" z medsebojnim proučevanjem življenja naših narodov."

Te izjave je žena sovjetskega zastopnika zunanjega ministra podala v zvezi z mednarodnimi prijateljskimi pogovori, na katere so povabljene žene delegatov pri organizaciji Združenih narodov.

Na vprašanje, kako danes izgleda Sovjetska zveza, je Mrs. Gromiko odgovorila:

"Našli bi deželo, ki vlaga vse svoje napore v povojno ekonomsko obnovo. Videli bi delavce, ki se vračajo v svoje tovarne, farmarje, ki se vračajo na svoja polja, studente, ki se vračajo v svoje šole . . . Vsak prilaga svoj delež naporov, da se petletni načrt za obnovo in ekonomski razvoj izvede."

Po opisu industrijskega razvoja Sovjetske zveze v teku zadnjih 20 let, je Mrs. Gromiko pristavila, da se v poljedelstvu posebna pozornost posveča zvišanju pridelkov, da se tako za sovjetsko ljudstvo prej kot mogoče ukine racioniranje kruha in ostale hrane.

Mrs. Gromiko je povedala, da ima Sovjetska zveza 30 visokih šol in 775 prosvetnih zavodov s 660,000 študentov.

Mrs. Eleanor Roosevelt podprla kampanjo proti teroriziranju v Farrellu, Penna.

Mrs. Eleanor Roosevelt, Alice Stone Blackwell, Joyce Borden-Baloković in dr. Charlotte Hawkins Brown so podpisale pismo, naslovljeno na grupo ameriških žena, katere se vabi, da podprejo kampanjo "American Committee for Protection of Foreign Born," proti teroriziranju ameriških Jugoslovanov v Farrellu, Pa.

Mrs. Roosevelt in ostale odlične žene so pristopile k akciji, da se izvrši javna preiskava v imigracijskem in naturalizacijskem uradu v Youngstownu, O., ki onemogoča naturalizacijo tistih ameriških Jugoslovanov, ki sodelujejo v progresivnih in delavskih pokretih v Farrellu in okolici.

(O temu teroriziranju smo v "Enakopravnosti" priobčili že dva daljša informativna članka. Op. ured.)

Ameriške Jugoslovane v Farrellu je vzela v zaščito organizacija American Committee for Protection of Foreign Born, ki posveča vse svoje napore, da bi prizadeti dobili državljanstvo in da imigracijski in naturalizacijski urad preneha s svojim teroriziranjem naselbine.

Glede te zadeve je organizacija natisnila posebne pamflete, katerih po en izvod dobi lahko vsak brezplačno. Naslov organizacije je: ACPFB, 23 West 26th St., New York 10, N. Y.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) ——— $7.00
For Half Year—(Za pol leta) ——— 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) ——— 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) ——— $8.00
For Half Year—(Za pol leta) ——— 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) ——— 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske dražve):
For One Year—(Za celo leto) ——— $9.00
For Half Year—(Za pol leta) ——— 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

IZ KOMARJA USTVARJAJO SLONA

Kot je bilo poročano, je romunska vladna delegacija s premierjem Petrom Grožom obiskala Jugoslavijo. Ob tej priliki je bil med obema vladami sklenjen sporazum za prijateljsko sodelovanje in medsebojno pomoč. Ta vest ni nenavadna, ker so sporazumi tega značaja vsakodnevni pojav. Države sklepajo sporazume s svojimi sosed in z drugimi državami ker so koristni, potrebni, in ki so posebno med sosednjimi državami, prispevek za ucvrščenje miru.

Pred tem so se pojavljale v ameriškemu velikemu tisku poročila, da se baje sovjetski zunanji minister Molotov nahaja v Belgradu in sicer v zvezi z načrtom, da se ustvari "Balkansko federacijo." Poročila iz "dobro obveščenih krogov" so tudi javljala, da se bolgarski premier Dimitrov tudi nahaja na potu v Belgrad. Ko je jugoslovanska vlada uradno zanikala te vesti "iz dobro obveščenih krogov," so se pojavila poročila, da je "vest o bivanju Molotova v Belgradu tako razširjena, da je bila jugoslovanska vlada prisiljena, da jo uradno demantira." Zakaj je ameriški tisk tako vztrajno visel na tej vesti o "bivanju Molotova v Belgradu"? Komentarji in uredniški članki v ameriškem velikem tisku nam dajo na to vprašanje odgovor. Molotov je **moral** biti v Belgradu, ker sicer ne bi cela najnovejša kampanja zagovornikov Trumanove doktrine proti državam v vzhodni Evropi imela nobenega smisla.

Najboljši primer nam je uredniški članek, ki je bil priobčen v "Cleveland News-u" z dne 10. junija. Ker sta se v Belgradu sestala romunski premier in maršal Tito, ta uredniški članek pravi, da smo "bili prevarani," in da "moramo biti pripravljeni na vsako eventualnost." Da pa ne bi začudeni čitatelj vprašal svojo zdravo pamet, zakaj smo bili "prevarani" in zakaj moramo biti "pripravljeni" ker sta se sestala romunski in jugoslovanski premier, so v članek vmešani tudi ruski, bolgarski in češki voditelji, tako da bi čitatelj dobil vtis, da se je v Belgradu sestal cel "štab zarotnikov, ki pripravljajo napad na demokracijo." In iz tega razloga je Molotov moral biti v Belgradu in "dobro obveščeni krogi" so **morali** javiti, da se bolgarski premier nahaja na potu v Belgrad.

Recimo, da bi vsa ta poročila bila resnična. Kaj potem? Ali naj bi ustvarjali paniko s temi dogovori med posameznimi državami v vzhodni Evropi? Ali naj bi v temu videli nevarnost za mir v svetu? Naš predsednik Truman se momentalno nahaja v Kanadi. Tam je apeliral za skupni obrambni načrt zapadne hemisfere s Peronovo Argentino vred. Kongres je predložil zahtevo za standardizacijo orožja vseh držav v zapadni hemisferi, pa navzlic temu odprtemu oboroževanju, noben ameriški članek ne piše, da "smo prevareni za mir," in da "moramo biti pripravljeni na vsako eventualnost."

Iz obiska romunskega premierja Petra Groza v Jugoslaviji, je samo ameriški veliki tisk v stanju, da ustvari panično vest na podlagi katere naj, kot nam svetuje, "očuvamo čuječnost in hrabrost." Širjenje teh paničnih vesti ima svoj skriti namen. Stremi se za poglobljanjem nezaupanja, za očuvanje panike in vojaške psihoze, ki je potrebna vsaki vladi, če hoče svoje narode povleči v agresivno vojno.

Ne bo dolgo ko se bodo pojavljali svarilni uredniški članki, ki bodo temeljili na navadnih poročilih. Ne bo dolgo ko se bo kakšen alarmanten članek v pomanjkanju vesti iz "zanesljivih virov" ali pa "dobro obveščenih krogov," glasil takole: "Iz Belgrada poročajo, da se jugoslovanski premier maršal Tito nahaja na lovu na Bledu. Istočasno pa prihaja novica, da je bolgarski premier Dimitrov posetil vas T., ki se nahaja 60 milj od jugoslovanske meje. V zvezi s temi poslednjimi aktivnostmi bolgarskega in jugoslovanskega premierja je potrebno, da ohranimo hladnokrvnost in da daljne dogodke dočakamo s čuječnostjo in hrabrostjo."

Takšni groteskni, pretirani, panični in zavajalni propagandistični članki so prispevek za novo svetovno vojno. Zato je vredno tu poudariti, da je potrebno ohraniti "čuječnost in hrabrost" v zvezi s temi članki, ki imajo namen ustvariti še večjo paniko, ustvariti še večje nezaupanje in v deželi obdržati na vsak način vojno psihozo. Potrebno pa je tudi, da pridemo do lastnih zaključkov na podlagi stvarnih in jasnih dejstev. Ker če bomo mislili z možgani takih "brihtnih" pisateljev uredniških člankov, ki nas svarijo, naj spričo sporazuma med romunsko in jugoslovansko vlado "očuvamo hladnokrvnost, čuječnost in hrabrost," a ne z našimi lastnimi, ne bomo več svobodni in zavedni državljani te naše nove domovine, ampak le stroj, ki bo delal tako kot ga bodo drugi navijali.

MOJI SPOMINI

(Piše: Frank Dragolič)

Nekdanje čase so hodili možje čez zimo na Hrvaško, na Ogrsko, v Slavonijo in na več drugih krajev, da so si kaj prislužili in da niso celo zimo prodajali zijala. Seveda delo tam je bilo težko in denar si niso služili lahko. Tako je tudi moj oče hodil, če je le mogel, tja. Ko sem bil star sedemnajst let mi je oče neko zimo rekel, da bom šel tudi jaz z njim na gornjo Štajersko tesat "švelerje" (ali železniška bruna), da ne bom doma postopal in zastonj jedel.

"Dosto si velik in tesati se že boš naučil," je rekel oče.

Seveda on je mislil, da je velika reč, če zna nekdo tesati in da je vsa izobrazba človeka v tem, da se čimprej te umetnosti nauči. Očital sem očetu, da me ni hotel dati učiti nič drugega, ampak da me je hranil, da bom tesač in trpin kakor je bil on. Z očetom pa se ni dalo pogovarjati na ta način.

"Tiho!" je zakričal. Zgodilo pa se je tudi, da sva jo oba udrla doli po klancu, (oče seveda s k a k i m drihelcem za menoj). Spekel ga je očitek, da me ni dal v šolo, ko sem bil star trinajst let. Takrat je rekel kratko: ne! Kaj sem hotel, moral sem ostati trpin in neznanič.

Tako smo se odpravili. Vzeli smo s seboj veliko reči, sekiro, plenhačo, kotel za žgance kuhat in nekaj obleke, pa hajdi na voz in proti Rakeku. Ko smo enkrat že bili dosti naprej sem zapel:

"Gremo na Štajersko,
gledat kaj delajo
ljubice tri . . ."

Oče je pripomnil: "Boš že videl, ne ljubice tri, ampak trikrat na dan koruzne žgance."

Mislil sem si: to pa je res lepa tolažba.

Ne bom tu opisoval vožnjo. Ko smo enkrat že prišli do cilja v gozd in daleč od ljudi sem se moral učiti kako se teše. Najtežje je bilo stati gori na hlodu, vihteti sekiro in plenhačo. Joj, to je bil pravi križ! Večkrat sem padel dol in se usekal v nogo. Težko je bilo narediti lepo in gladko delo. Oče me je pustil in učil nekoliko dni potem pa je rekel:

"Zdaj pa je tega že dovolj — kar na delo, če ne bo pelo toporišče po hrbtu!"

No, pozneje sem se le privadil in šlo je še precej dobro toda življenje je bilo težko. Dan na dan vedno zjutraj, ko se je videlo, pa do večera smo delali trdo, jedli koruzne žgance trikrat na dan. Zjutraj in zvečer smo jih skuhali v kolibi, opoldne pa smo imeli s seboj moko, slanino in kotel pa smo si kar pri delu kuhali. Da smo imeli vodo smo v kotel natlačili snega, da se je stopil. To je bila voda! Vsakikrat je bilo na dnu kotla polno borovih ivjev. Nekoliko smo jih sicer pobrali ven, pa kaj, ko ni bilo preveč časa za ga tratiti okrog te reči. Če sem jaz kuhal so kričali:

"Kaj nisi še moke vsul v kotel?

"Ne morem pobrati ven smeti," sem se izgovarjal.

"Kaj boš hudiča pobiral! Kar moko nasuj, saj ne škodi, če nekoliko borovcev poješ. Zaradi tega ne boš še umrl!"

Tako smo tisto zimo pojedli prav gotovo en cel borovec, če ne več. Za spremembo k jedi smo včasih prigrizovali česen ali pa čebulo, da je bolj teknilo. V nedeljo smo si privoščili nekoliko boljšo pojedino. Šli smo v vas v prodajalno, da smo si kupili moko, sol in zabelo, pa tudi na tobak nismo pozabili, posebno na tobak za zvečenje. Mene je oče kaj hitro naučil zvečiti tobak.

"Kaj boš vlekel in žulil tiste cigarete, čik si deni v usta pa je," je rekel.

(Tako še dandanes rad pozvečim nekoliko tobaka. To mi je edino ostalo iz tiste šole o tesanju. Samo enkrat sem še v Ameriki šel tesat potem pa se s tem nisem ukvarjal več, toda tobak zvečim še vedno.)

Tako je šlo iz dneva v dan, žganci, sekira in plenkača . . . Pa je prišel tudi Božič in praznik veselja. Kako ne bi bilo tudi za nas na ta dan mesa? Saj smo imeli vse okoli živo meso, okrog nas je skakalo in nas dražilo. Bilo je v gozdu dosti srn in druge takšne mesnate reči, da bi jih kar z roko prijeli. Opoldne ko sem kuhal žgance in je začelo dišati, so srne kar same silile v kotel, tako da sem jih moral s polenom odganjati. Da sem samo nekoliko močneje pritisnil! Bog ne daj, da bi se nekaj takega zgodilo! Gospodar, čigar gozd je bil, nam je zabičal naj živali pustimo na miru in nas poučil, naj nas ne skomina meso, ki bo skakalo okrog nas. Tam je namreč imel cesar Franc Jožef svojo jago in je bilo meso le za njega in za njegove prijatelje debeluhe. Če bi ubili srno bi bili hujše kaznovani kot pa če bi ubili človeka! Cesar in njegovi požeruhi so seveda lahko jedli meso, mi siromaki pa Bog ne daj; saj so žganci za nas, ki smo bili manj upoštevani kot srne v gozdu, bili dobri in predobri. Če bi se nekaj takega zgodilo, da bi s sekiro počehlal srno po glavi, bi me gozdni varuh takoj prijel in spravil v luknjo. Varuhov pa je bilo toliko kot srn, samo javno se niso pokazali, marveč so nas od daleč opazovali.

Za Božič pa vendar mora biti meso in tako smo tisti dan pred Božičem nehali delat opoldne, šli h kmetu kako uro daleč in si kupili ovco. Za štiri krone smo dobili precej rejeno žival, samo drob in kožo smo morali povrniti. Pa kaj to! Saj tega itak nismo potrebovali, povrhu pa nam je kmet dal še krompir, kruha in zelja. Ko smo vse te dobrinje prinesli v kolibo, bi skoraj zavriskali: joj, to bo veselje jutri!

Zmenili smo se, da si bomo že opolnoči privoščili dober grižljaj mesa. V naši kolibi s m o namreč bili štirje. Moj oče, moj ujec, še en tovariš in jaz, dočim je drugih sedem bilo kake dve uri v stran.

Ko smo šli zvečer spat, da bomo opolnoči spali in si pekli meso, smo to storili, ker je bilo najbolj pripravljeno. Poprej nismo mogli peči ker je bil post. Ko smo ležali približno dve uri, pogleda moj ujec na uro in pravi:

"Saj je menda že polnoč?"

"Kaj polnoč," ga zavrne moj oče, "šele osem ura je. Čez pol ure se ujec zopet oglasi:

"Ali ni že polnoč?"

Pa tudi sam vstanem, prižgem luč in rečem, da je že gotovo čas.

Oče pogleda na uro in nas nahruli:

"Kaj pa vama je? Ali ne moreta počakati do polnoči? Šele deseta je!

Čez kake pol ure pa se tudi sam oče oglasi:

"Kaj pa je to nocoj, da je tako dolg večer," pogleda na uro in nadaljuje: "ti postajna rogata šele deset ura je."

"Očka, ali se tudi vam sline cedijo?" ga vprašam. Nahrulil me je, ko sem ga tako potipal na pravo mesto in mu vrnil njegove besede. Nisem se dal ugnati in sem ga dražil kar naprej.

"Kar tobak nabasaj v usta, da boš tiho," mi jezno odvrne. Toda čez nekaj časa nam reče, naj kar začnemo peči meso, da bo o polnoči pečeno.

Rečeno — storjeno! P e k l i smo in pripovedovali razne reči, toda ker sem bil sam premlad in zelen, sem večinoma, kot se spodobi, poslušal. Ko je bilo nekoliko po polnoči meso pečeno, smo planili po njem. To so pokale kosti! To so zobje mleli! Vsak si je na svoj način pomagal, da bi snedel več mesa in kruha in časa za pogovore ni bilo. Toda vsake stvari je enkrat dosti in tako je tudi nam kmalu bilo vsega do grla. Ugotovili smo, da ne moremo več in smo odločili, da bomo drugo spravili za zjutraj. Namenili smo se zjutraj iti v mesto in k maši. In res smo šli, toda za mašo smo prišli že prepozno, ko so ljudje že prihajali iz cerkve. Tolažili smo se kakor tisti, ki je mašo zamudil, pa tega ni hotel pripoznati, ampak je rekel: nisem bil dovolj hiter, gospud je že spil likof! Mi smo tudi pripomnili, da je gospud že spil likof in da ne bi bilo zamere smo se tudi sami odpravili v gostilno. Najprej je bilo treba spiti nekoliko žganja (brez tega ni smelo biti), potem pa še vino, da smo ovco zalili.

Popoldne smo pa zopet šli domov v kolibo in pekli meso. Toda kmalu ga je zmanjkalo.

Življenje pa se je nadaljevalo po praznikih kot poprej. Zopet so prišli na v r s t o žganci, pa žganci . . . Vsak dan eno ter isto, dokler ni napočil čas, da se je bilo treba odpraviti domov.

Rad se spominjam tistih časov in rad bi še k a j o tem pisal, ker pa se bojim, da ne bi bil preveč dolgočasen s temi žganci, naj zaključim. Toda veseli in zadovoljni smo pa le bili.

Gospodinje prihranile 600 milijonov funtov maščobe

Ameriške gospodinje so prihranile in izročile za industrijsko uporabo 600 milijonov funtov uporabljene maščobe od leta 1942. To pomeni, da je vsaka družina v Zedinjenih državah prihranila 20 funtov maščobe. To mora služiti na čast vsaki ameriški gosodinji.

Toda še vedno je potrebno, da se varčuje z vsakim funtom maščobe navzlic dejstvu, da se je pomanjkanje maščobe nekaj izboljšalo. Preteklo leto je to pomanjkanje bilo naravnost obupno, posebno kar se tiče industrijske maščobe.

Vsak funt uporabljene masti, ki so ga ameriške gospodinje izročile za industrijsko uporabo, je bil dobrodošel in je dosti prispeval pri olajšavi problemov, ki so se pojavili s velikim pomanjkanjem industrijske maščobe.

Novice iz Jugoslavije

Letos bodo pridelovali v Slavoniji riž. Pri Končanici v Slavoniji se vrstijo številni veliki ribniki, ki imajo skupno površino 70 katastrskih oralov. Vsa okolica z ribniki vred pa meri 900 oralov. V nekaterih krajih se jim je posrečilo, da so zemljišča, kjer bodo pridelovali riž. Seme so že prejeli. Postopno bodo prepregali s prekopi za riževa polja večje površine zemljišč, tako da bo pridelovanje riža v Slavoniji dobilo večji pomen.

Poizkusno pridelovanje bombaža v Istri. V Sv. Petru, v Štumi in Balah so pridelovalci dobili seme bombaža za poizkusno pridelovanje te južne kulture. To je prvi poizkus pridelovanja bombaža v Istri. Seme so prejeli iz Makedonije.

Tone Fajfar:

Obletnice OF v partizanih

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Ustanovitev Osvobodilne fronte 27. aprila 1941 je zarisala v zgodovino slovenskega naroda začetek novega velikega razdobja, ki se je rodilo v nezaslišano junaški in težki borbi vsega našega ljudstva. Od prvega trenutka smo se zavedali, da pomeni ustanovni sestanek prelomnico v naši zgodovini, od prvega trenutka smo vsi tudi verovali, da mora zamisel in odločitev, ki je padla ta dan, uspeti in doživeti zmagoslavje.

Ta vera je spremljala vodstvo Osvobodilne fronte in partizanske borce skozi vsa razdobja borbe. Prihajali so trenutki, v katerih je bila vera v zmago postavljena v težko preskušnjo, ko so na nas navalile strahotne težave, ko je zgledalo, da bo volja našega ljudstva zdrobljena ter osvobodilno gibanje zadušeno v ognju in krvi.

Sovražnik je bil mnogokrat prepričan, da je osvobodilno gibanje zatrl, dostikrat je pisal o zadnjih ostankih partizanov, ki preplašeno begajo po gozdovih in rešujejo svoja bedna življenja. Toda neomajna vera v zmago ter skrajna odločnost je znova in znova okrepila borbo, pripravila sovražniku čedalje hujše udarce ter končno uspela v popolni zmagi, vredni velike vere in nadčloveške odločnosti.

Prva obletnica

Pomlad 1942. V teku so siloviti nastopi Italijanov in prvih organiziranih skupin bele garde proti osvobodilnemu gibanju v Ljubljani. Racije, množične internacije. Mobilizacija v partizane se razvija. Okrog prvega jedra partizanov, ki je preživelo trdo zimo, se zbirajo že tisoči novih borcev. Pred nami je prva partizanska ofenziva po vsem Dolenjskem in Notranjskem.

Stane zbira svoj odred v hribih za Golovcem doli do Šmarja in Police. Bebler organizira bataljone v Suhi krajini, Daki in Stjenka na Notranjskem. Še nekaj dni in pričeli bodo osvobajati prvo partizansko ozemlje, začenši od Kolpe. Prvega maja bo osvobojen Brod. Italijane bo prevzela panika ter bodo bliskoma izpraznjevali vse izolirane postojanke po Dolenjskem in Notranjskem. V ograjeno Ljubljano prihajajo odmevi partizanskih pušk iz bližnje ljubljanske okolice.

Uspehi Hitlerja so na višku. Njegova vojska stoji pred Moskvo in Leningradom, približuje se Stalingradu in Kavkazu. V Afriki stoji na meji Egipta. Vsa Evropa je pokorjena—razen Jugoslavije.

Preklinjamo govornike Londonskega radia—Kuharja, Gabrovška in Kreka — ki pošiljajo Slovencem razkrajalne nasvete o previdnosti, pameti in potrpljenju ter o dolgotrajnosti te vojne. Njihovo govorjenje povzroča omahljivost in zaskrbljenost posebno med srednjimi sloji, naperjeno je naravnost proti akciji Fronte za stopnjevanje borbenosti.

Izvršni odbor je še v Ljubljani. Živimo po tajnih stanovanjih in bunkerjih. Pripravljamo se za odhod na Dolenjsko, odkoder bo laže voditi osvobodilno gibanje. Čez dobrih štirinajst dni smo odšli—vrnili se bomo čez tri leta.

Druga obletnica

Pomlad 1943. Nekaj dni je tega, kar smo se vrnili na Rog, k j e r smo v poletju doživeli prvo veliko italijansko ofenzivo. Po Podlipoglavu in Dolomitih, od koder so nas Italijani skupno z Nemci vrgli z veliko silovitostjo, nas je znova sprejela prostranost roških gozdov. Rog je takoj postal središče naše borbe do osvobojenja.

Prepisal bom nekaj odstavkov iz svojega dnevnika ter tako skušal obuditi spomin na razpoloženje in doživljanje druge obletnice Fronte:

Dne 20. aprila: ". . . . Hrib in gozd sta dala zavetje svobodi in življenju našega naroda. Vsepovsod po naši zemlji mrtvaško opustošenje, mesta in trgi obdani z žico, ljudstvo prepuščeno brez zaščite nasilniškemu tujcu in domačemu Judežu. Grobovi drug poleg drugega, narod ječi. V hribu in gozdu pa vlada svoboda. Tod žive slovenski ljudje, ki si niso pustili vzeti svobode, ki niso sklonili vratu pred nasilniki. S puško v roki udarjajo po krivičnih, neizprosno sejejo seme pravice tlačenemu ljudstvu. Ne okupatorske vojske, ne tolpe prodanih Judežev jim ne morejo do živega.

Tu se zbirajo, od tu napadajo zatiralce in od tu bodo nekega sončnega dne udarili v mesta in vasi ter jim prinesli svobodo, prinesli maščevanje za prestane krivice, prinesli trdo in neizprosno sodbo vsem krivičnikom. Blagoslovljen, slovenski gozd—zakaj brez tebe bi bil naš narod v teh strašnih dneh pokopan!

Dne 28. aprila: "Včeraj, na obletnico ustanovitve OF smo se zbrali na Pugledu, kamor je Izvršni odbor sklical vse aktiviste z Dolenjske in Notranjske, da uredi notranje razmere v Fronti v duhu "dolomitske izjave ustanovnih skupin.' Po dolgem času sem doživel veselje, da sem se sešel s številnimi tovariši in tovarišicami, z večino katerih se že dolge mesece nisem videl.

"Po kratkem deževju se je za naš skupni praznik napravilo krasno vreme. Prenočili smo v svislih tik slavnostne dvorane, prirejene iz edinega še celega skednja, na žibnu tik Pugleda. Zjutraj se je razvilo na Pugledu pravo mravljišče: znani in neznani obrazi z vseh strani so se zbrali ter se pozdravljali. Zjutraj smo zvedeli razveseljivo novico, da sta priromala za nami Luka (Leskošek) in Kochek. Oba smo pustili na poti z Dolomitov v krimski bolnici. Tako bo zdaj naša druščina popolna . . ."

Dne 2. maja: "Nekaj dni že nisem napisal niti besede v svoj dnevnik. Vanj sem vrgel samo nekaj obrazov z našega zborovanja. Dan in noč sem bil zaposlen. Zato bom skušal zdaj zaznamovati glavne vtise z našega zborovanja.

"Prepričan sem, da naše zborovanje za razvoj OF ni bilo dosti manj pomembno kakor sama njena ustanovitev. Dve leti sta morali preteči, da smo dosegli zadnjo medsebojno jasnost in da se je naša skupnost tudi v naših srcih utrdila. Prihod in odhod z zborovanja razločno označujeta uspeh, ki smo ga doživeli.

"Prihajali in pozdravljali smo se nekako v zadregi, bolj kakor srečujoči se tujci kot pa ljudje istih stremljenj. Včeraj, ko smo se poslavljali, kar nismo mogli narazen. Znova in znova smo si podajali roke, malo da se nismo objemali. In žal, nam je bilo vsem skupaj, da se moramo ločiti. Bogve kdaj se bomo spet sešli—in če se bomo sploh kdaj še vsi zbrali. Morda se marsikdo od tovarišev ne bo več povrnil med nas. Nenadoma, sredi življenjskega dela, mu bo nekje omahnil korak. Tisoči nevarnosti preže na te naše ljudi—in vendar gredo vanje mirno in brez bojazni, z veselim smehom in pesmijo v ustih.

"Po vsej Sloveniji leže neznani grobovi njihovih tovarišev, močnih in hrabrih ljudi, ki se ne umaknejo z bojišča niti takrat, ko naša vojaška sila ne more vzdržati v njihovih področjih. Skoraj mimo vsakega se je že plazila smrt, skoraj vsakemu je že za las manjkalo, pa bi se mu

(Dalje na 4. strani)

BRATSTVO IN ENOTNOST NAJVEČJA PRIDOBITEV OSVOBODILNE VOJNE

Hamilton. — V nedeljo 8. junija se je vršila plenarna seja Glavnih odborov dveh kanadskih bratskih organizacij, Saveza Kanadskih Srbov in Kanadskih Hrvatov. Kot delegat je na tej seji zastopal Zvezo Kanadskih Slovencev Ludvik Troha.

Na banketu, ki je bil prirejen v počast delegatom bratskih organizacij, je kot glavni govornik govoril poslujoči konzul FLR Jugoslavije major Branko Vukelič, ki je dejal med drugim:

Bratje in sestre delegati in gostje: Neizmerno sem ponosen, da vas morem pozdraviti, tako bratsko objete, kot del častitega jugoslovanskega rodu tukaj v vaši domovini Kanadi. Akoravno ste od Jugoslavije oddaljeni tisoče milj, vaše grajenje bratstva, demokracije in enotnosti dokazuje, da ste nam zelo blizu in zelo podobni.

Brez bratstva in enotnosti ne bi imeli naše Jugoslavije

Napram temu je ideja bratstva, enotnosti in demokracije vsega našega rodu odstranila široko geografsko razdaljo in naredila srečno pot v bratski objem za vselej. Morda boste vprašali, zakaj vsi ljudje nove Jugoslavije najrajši govore o bratstvu in enotnosti? Odgovor je zelo enostaven. Naše bratstvo in enotnost je bilo temeljno jamstvo naše demokracije. Ako bi ne bili skovali nerazdružljivega bratstva in enotnosti naših narodov, ne bi imeli nove Jugoslavije in gigantskega pet letnega načrta, socijalnega in kulturnega napredka, ampak razprti kraljevsko-mačekovski, fašistični brlog, z podivjano medsebojno vojno in inozemsko intervencijo, tuji hujskači bi z deli naše zemlje nagrajevali razne Habsburgovce.

Vidite, zato je naše bratstvo in enotnost naša največja in najdražja pridobitev junaške Osvobodilne vojne, zato smo to po nauku Tita gojili in utrjevali skozi borbo z našo toplo krvjo in zato varujemo to bratstvo in enotnost kot zenico svojega očesa.

Miroljubne demokratične množice pazijo na vojne hujskače

Naše bratstvo in enotnost so zverinsko napadli uničili a tudi danes napadajo preživeli, ubežni ustaški-četniški klavci pod vodstvom krvavega kolegijuma Pavelič, Kralj, Maček, Krek in pobratimi, ker njim in njihovim tujim varuhom to edino onemogoča ropanje in življenje, prepir in večne vojne. Poglejte jih, kako so se razteple po tem kontinentu te premlačene kače, kakor razni Iviči, Serafimi, Giunije, Pepiči in podobni, kako sikajo na prepire in novo vojno. Jasno se vidijo, da so njihove edine nade v prepiru in novem svetovnem krvoprelitju. V ta namen nosijo s seboj vžigalice v žepu nudeči jih svojim gospodarjem, da podžgo "Atomski sod svetovnega pokolja". Samo ti krvosesi pozabljajo na dejstvo, da so Sovjetske sile miru obkolile vsaki novi "vojni sod" in zožujejo svoj jekleni obroč okoli njega, imajoči na cilju njegove histerične graditelje in hujskače.

Verjetno ste čitali, kako pišejo njihova fašistična glasila, o "nevarni atomski bombi" o iznajdbi strupa, katerega ena unča uniči ne manj in ne več, kot 180,000,000 prebivalcev", "ter iznajdena kužna bolezen, katera bo vse pomorila . . " itd. Verjetno, da samo še pričakujejo, da bo svetovna znanost iznašla, da bi vse te strahote ne zadušile: Kralja, Pavelića, Mačeka, Grola, Šubašiča, Dragoljuba Jovanovića in še neke manjše količine njihovih somišljenikov v Evropi in potem bo pa vse v redu.

Pohitite, kužna, strupena atomska gospoda z vsemi svojimi iznajdbami, vsaj preko časopisja, a mi bomo nadalje gradili, mladinske proge in ustvarjali pet letni načrt, ter skupno z svetovno demokracijo neumorno gradili Fronto Miru, katere utrjevanje, vas bo z vsakim dnem vedno bolj slabilo in končno vam ne bo preostalo drugega, da v besnosti in slabosti zgorite — in vsa vaša kužno-strupena-atomska družba, isto tako, kakor je slabotno in žalostno izgorela v Berlinu — vaš prednik — Goebelsova družba. To bo izjalovljenje vaših poslednjih upov, a do tedaj nadaljujte svojo kužno-strupeno obrt.

Tudi kužno-strupena atomska gospoda skovala bratstvo

Torej kakor vidite, da nismo samo mi skovali čvrsto bratstvo in enotnost, ampak so tudi naši klavci in izrodki skovali svoje krvavo bratstvo in edinstvo v akciji in mišljenju in četudi to oni prikrivajo pred ljudstvom kot kača noge. Da je to res, vam najbolje pričajo dogodki v izseljeništvu. Kot dokaz vzemimo ta poslednji dogodek, odhod naše prve grupe povratnikov iz Kanade. Ali niso popolnoma enake napade vršili srbski in hrvaški fašisti? Ali ni srbski fašist branil preko svojega časopisa svojega hrvatskega kolega, dezertersko kukavico Giunija? Ali strupeni "Srbobran" ne prepisuje članke reakcionarnega in bolezensko-ambicioznega brezznačajnega hlapca Bogdana Radiča, istotako kakor prej ustaškega šefa propagande — Ive Bogdana. Ta bratovži niso znali premolčati za njih tako poraznega dogodka, ampak so v svoji umazanosti in norosti odkrili celemu svetu, da se ljudje vračajo v Titovo Jugoslavijo. (Za to pravi narodni pregovor: "Lovili so zajca a naleteli na volka".) Ako bi vedel revni Giunijo, da mu bo ponovno tako močno črez tisk prepihal ime ustaša in vojnega sovražnika zavezniške Kanade in Amerike ne bi nikdar šel na tako tanek led, ali poglejte od zločincev in pri tem tudi od političnih bedakov in magarcev se ne more drugega pričakovati.

To vam je vidna vsebina njihove ideologije. Kadar narod popolnoma svobodno odločuje, kakor v tem slučaju naši izseljenci, tedaj ti fašistični klavci in reakcionarni umazanci to imenujejo z grdimi imeni kakor diktatura, prevaro, strah, vohunstvo in podobno. Ravno takšen je njihov odnos napram svobodni volji ljudstva v vseh večjih ali manjših ozirih, kakor v tem slučaju, kateremu ste vi bili sami priča. Kakor takšne jih bo naše rodoljubno izseljeništvo in prijateljski kanadski narod lažje spoznal, osamil, preščina je z enim jezikom napadla vzorne državljane te zemlje, ravno tako kot so napadli onih 500 povratnikov, kateri so dali vse od sebe za izgradnjo in zmago svoje nove domovine Kanade. Zamislite si nesramne fašistične predrznosti raznim Giunija, Iviča, Pepiča, Serafima in podobnih? Oni napadajo te državljane v njihovih državah, kakor da je njihov Hitler zmagal, namesto, da bi se na najmanjšo roko, kakor premagani, potolčeni sovražniki pred zmagovalcem sramovali in stisnili svoj fašistični rep kakor kuže med noge.

Znova so propadli kot vedno

Med tem je pa za povdariti eno krasno dejstvo, a to je; da so žalostno propadli, kakor vedno, a da je močno triumfirala demokratična sila našega izseljeništva. To se je videlo po močnem demantiju vodečih ljudi te dežele, ki so v parlamentu odkrito in jasno povedali, da ne more biti vse resnica v gonji na povratnike in da je stvar povratnikov popolnoma zakonita. — Premier Kanade MacKenzie King in minister zunanjih zadev, St. Lawrent. Dalje so bili oni demantirani po povratnikih, kakor tudi na njihovem banketu, kakor tudi pri odhodu z ladjo, kjer so pretresali zrak burni aplavzi in pesmi Novi Jugoslaviji, Kanadi in jugoslovansko - kanadskemu večnemu prijateljstvu. Poleg tega jih je demantirala močneje, kot kdajkoli prej celokupna kanadsko-ameriška javnost, katera se je zainteresirala za podlo gonjo fašistov in ne sprejme vse za gotov groš, ampak misli in sebi na vprašanje odgovarja: "E, ni tako, kakor ti zapeljivci govore, ampak mora biti v Titovi Jugoslaviji nekaj privlačljivega in dobrega, ko se ti ljudje množično tamkaj vračajo". Da se je javnost stvarno v tem pravcu zainteresirala, so za to doprinesle tudi te ubežne ničle, ki v svoji jezi proti novi Jugoslaviji zrl in odvrgel iz svoje demokratične sredine.

To je bila zmaga kanadsko-Jugoslovansko-ameriškega prijateljstva

Očividna in zelo vidna je bila ta zmaga ne samo izseljeniške demokracije, ampak tudi prijateljstva Kanadsko-Jugoslovansko-Ameriškega ljudstva. To je nov doprinos poglabljanja in utrjevanja našega prijateljstva, ker je zmagonosno prebrodil ono hujskaško mizerijo, katera je hotela po tem vprašanju izzvati mržnjo izmed dveh zavezniških narodov. Prepričani smo, da bodo ti naši dragi izseljenci povratniki tudi tamkaj čvrsto nadaljevali svojo patriotsko vlogo istotako kakor smo prepričani, da bo na nesrečo vseh vojnih hujskačev neprestano rasla in se jačala dragocena svetovna Fronta Miru.

Visoko ponosni bodite na vaše doseženo bratstvo in demokratičnost. Varujte doseženo bratstvo, kakor zenico svojega očesa in ga neumorno gojite in utrjujte. V imenu tega vas bratsko pozdravljam!" — je zaključil major Branko Vukelič.

Reško pristanišče bo obnovljeno letos. Vsa dela v reško-sušaškem pristanišču bodo končana že letos. Zdaj že lahko pristajajo parniki ob Tršćanski obali. Največja dela so zdaj v Baričićevem pristanišču, ki je bilo do temeljev porušeno.

Največja konopljarna v Srednji Evropi. V Vukovarju razširjajo konopljarno, ki je največje podjetje te vrste v srednji Evropi. Lani je odkupilo vso konopljo okrajev Vukovar, Vinkovci, Osijek, Djakovo in Beli Manastir. Z razširitvijo bo tovarna pridobila veliko predilnico in vrvarno.

Oglašajte v - - - Enakopravnosti

Domači mali oglasnik

JOHN KOCJANCIC
1246 EAST 58th ST. — EN 1182
Izdelujem notranja in zunanja dela.
Prvovrstno in zadovoljivo delo. Se priporočam rojakom za naklonjenost, kadar imate kakšna popravila ali predelavo pri hiši ali poslopju.

SLOVENSKI DAN
v nedeljo 22. junija
NA PROSTORIH
Slov. društvenega doma
NA RECHER AVE.

A. GRDINA & SINOVI
Pogrebni zavod
1053 EAST 62nd ST. HEnderson 2088
Ambulančna posluga podnevi in ponoči

SVETEK FUNERAL HOME
AUGUST F. SVETEK
Pogrebni zavod
478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016
Bolniški avto na razpolago

1947 graditelji domov raztegnite vaše dolarje! avtomatična gretje
Nabavite MONCRIEF PLIN - OLJE PREMOG
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

USTANOVLJENO 1908
Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi
HAFFNER INSURANCE AGENCY
6106 ST. CLAIR AVENUE

STROJE ZA KOSITI TRAVO EKSPERTNO NABRUSIMO, POPRAVIMO IN PREUREDIMO
Imamo nove kose in kolesja za nadomestilo
PREPREČITE GNEČO SPOMLADI
Tudi nabrusino žage in izdelujemo ključe
Pridemo iskati in nazaj pripeljemo ter kupujemo stroje za kositi travo.
UNIVERSAL LAWNMOWER GRINDING CO.
JIM GOSPODARICH, lastnik
254 EAST 156th STREET KEnmore 2789

NAZNANILO! - V SOBOTO, 14. JUN.
BO OTVORITEV
MILES EUCLID AUTO PARTS
667 East 185th St.
A "Miles Auto Store," domače podjetje v Clevelandu 17 let
MI BOMO IMELI PO NIŽJIH CENAH POPOLNO ZALOGO
AVTNIH KOSOV IN POTREBŠČIN
POLEG POPOLNE POSLUGE V MACHINE SHOP

NOVE STREHE!
Ako potrebujete novo streho, ali popravilo na starih, lahko dobite vsa navodila pri nas. Se toplo priporoča
JERRY GLAVAC & SON
1052 ADDISON RD. HE 5779
Sheet Metal and Roofing

NOVE STREHE!
Ako potrebujete novo streho, ali popravilo na stari, lahko dobite vsa navodila pri nas.
Damo tudi žlebove, popravljamo forneze (hot air) in sploh izvršujemo vsa kleparska dela.
FRANK KURE 16021 Waterloo Road KE 7192

NAZNANILO! NAZNANILO!
Cenjeni javnosti sporočamo, da smo otvorili
Margie Ann Candy Shoppe
na 671 E. 185th Street
Imamo fine bonbone v krasnih zabojih za darila, ali pa za prodajo na drobno.
Vsaki dan napravimo sveže slaščice.
POKUSITE MARGIE ANN BUTTERSCOTCH KORN

NOVA SHRAMBA!
(SAFE COLD STORAGE)
ZA VAŠE KOŽUHOVINE IN ZIMSKE SUKNJE;
popolna protekcija proti molom, vročini, tatvini in ognju, in vse to za samo dva odstotka veljave, katero vi sami odločite.
ZA NADALJNA POJASNILA POKLIČITE
HE 7123
Mervar's Dry Cleaning Plant Inc.
5372 St. Clair Ave.

GOSTILNA
HECKER TAVERN
John Sustaršič in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.
ENdicott 9779
Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odprto do 2:30 zjutraj

GAY INN
Frank in Emily Svigel
6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter okusen prigrizek. — Za prijetno družbo obiščite nas.

KESERICH TAVERN
Nick & John Keserich, lastnika
6507 ST. CLAIR AVE.
NAJBOLJŠA PIJAČA — VINO PIVO IN ŽGANJE IN PRIGRIZEK.
Se priporočamo za naklonjenost

DANICA'S CAFE
Vogal E. 169 St. in Grovewood Ave.
Danica in Joe Hrvatin
Priporočamo se za obisk. Fina pijača in prijetna družba.

FRANCES CAFE
317 East 200th St.
vogal Fuller Ave.
Odprto do 2.30 ure zjutraj
Tinko in Frances Udovich vam postrežeta z najboljšo pijačo in prigrizkom. Vsako soboto igra godba.

CVETLIČARNE
Slovenska cvetličarna
Jelercic Florists
15302 Waterloo Rd.
IVanhoe 0195
Imamo še nekaj pravih nagelnov in več vrst vrtnic.

CVETLICE ZA VSE PRILIKE
Park View Florist
J. J. Starc, lastnik
9320 KINSMAN RD., MI 2469
na domu
1096 NORWOOD RD., EX 5078
Telegrafiramo cvetlice po celem svetu
Slovenska cvetličarna

RAZNO
JIM OKORN
Slovenski krojač
Čistilnica ženskega in moškega oblačila
6906 ST. CLAIR AVE.
EX 6088

POZOR,
HIŠNI GOSPODARJI!
Kadar potrebujete popravila pri vaših poslopjih, pri strehi, žlebovih ali fornezih, zglasite se pri
LEO LADIHA
1336 E. 55th St. HEnderson 7748

PARKER HARDWARE
7502 ST. CLAIR AVE.
HE 9418
Trgovina z vsakovrstno železnino: hišnimi predmeti, plumbersko opremo, orodjem, električnimi pripomočki, semenom in gnojili. — Se priporočamo.

WATERLOO HI-SPEED SERVICE
Moderna naprava za mazanje avtov; umijemo in sčistimo avte, izvršimo razna popravila, itd.
Frank J. Fortuna in Andrew M. Artel, last.
E. 152nd St. in Waterloo Road

PETER ROSTAN
Barvar in dekorator
449 EAST 158th ST.
Unijsko delo
Vse prvovrstno izvršeno v popolno zadovoljstvo.
V zalogi imam še predvojno barvo.

GOSTILNA
Mr. in Mrs. Frank Kopina
481 EAST 152nd ST.
Pri nas vam vedno postrežemo z dobrim ŽGANJEM, PIVOM IN VINOM.
Okusen prigrizek. — Prijetna družba.
Se priporočamo za naklonjenost

Frank Mihčič Cafe
7114 St. Clair Ave
Dobro pivo, žganje in prigrižek ter slastno vino
ENdicott 9359
Odprto od 6. zj. do 2:30 zj.

Three Corner Cafe
1144 EAST 71st ST.
Frank Baraga in John Levstik, lastnika
Izvrstno pivo — vino — žganje in okusen prigrizek.
Se priporočamo

VICTOR SCHNELLER & MIKE KOCJAN
1297 EAST 55th ST.
Serviramo najboljše pivo, vino in žganje ter okusen pregrizek. Odprto do 2.00 zj. — Se priporočamo za obisk.

Mr. in Mrs. JOE SUSTARSIC
GOSTILNA
5379 St. Clair Ave.
Postrežemo z izvrstno pijačo in okrepčili

PRI NAS DOBITE VEDNO
dobro pivo, žganje in vino
ter okusna domača jedila.
Se priporočamo
JOHN MODIC
Blue Dine Cafe
6911 ST. CLAIR AVE.

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. — Welding!
J. POZNIK
GLenville 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
Joe Mrhar, lastnik
Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders
6815 — 31 SUPERIOR AVE.
ENdicott 9361
Moderna slovenska popravljalnica
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS AVTOMOBILE IN TRUKE

Superior Body & Paint Co.
Popravimo ogrodje in fenderje.
Prvovrstno delo.
Frank Cvelbar
6605 St. Clair Ave. - EN. 1633

E. 61st St. Garage
Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

HERMAN'S TEXACO SERVICE
920 East 185th St.—IV 9568
Popravimo generatorje, starterje, voltage regulacijo, carburetorje, itd.

Ivan Potrč:

Bela krizantema

(Nadaljevanja in konec)

Po vrstah je šel tačas šepet:

"Policije pa ni nikjer videti . . . Žandarmerija čaka do pet oborožena . . . Tudi špirarje so oborožili . . . Vso vojsko imajo v pripravljenosti . . . Za zaprtimi vrati!"

Ta šepet je postajal vedno bolj uporniški:

"Ne upajo si na ulice . . . Ne, ne upajo si . . . Tisoči bi jih pomendrali . . ."

Sprevod je zavil mimo starih zaporov, in množica ni več samo vzklikala, začela je kričati:

"Dol s Piskrom! Dol z Glavnjačo! Dol s krvavimi režimi! Dol s fašizmom!"

"Svobodo delovnemu ljudstvu"

Množice na ulicah so se razgrele. Takšne je začela sprejemati Glazija.

Tam se je nadaljeval popoldanski kulturni program zleta. Joža Perc se je porazgubil med množico in začel prodajati brošure, ki jih je izdajala napol legalna partijska založba. Bile so knjižice, ki so razkrinkovale fašizem, cerkev, ki so govorile o novi vojni nevarnosti.

Na govorniški tribuni sredi Glazije pa so nastopali govorniki; govorili so, kako je treba, da si tudi delavstvo pridobi svoje pravice in apelirali pri tem na novo pečeno beograjsko vlado. Ko je Topalović spregovoril "o naših prijateljih na levici," so se začuli vzkliki, ki so bili med njegovim govorom vedno pogostejši. Ti vzkliki so se glasili:

"Le-sko-šek, Le-sko-šek . . ."

Zatem je stopil na oder gladko obrit govornik in začel s pojoče sladkim glasom ter počasi prebirati besede po Cankarjevi "Beli krizantemi." Množica, ki se je zgrnila okoli govorniške tribune ter je naraščala, je začela skandirati:

"Le-sko-šek! Le-sko-šek! Le-sko-šek!"

Nekdo pa je zavpil:

"Z našim Cankarjem bi nas radi okrog prinesli!"

Znova se je zaslišalo skandiranje. Iznenada je postala beseda "Les-ko-šek" parola. Množica pred tribuno jo je ponavljala vztrajno in neutrudno. Ta beseda je zbirala okoli sebe nove in nove ljudi, ki so pomagali skandirati. Malo še, pa je stala okoli govorniškega odra cela Glazija in skandirajoč zahtevala:

"Les-ko-šek!"

Množica je zmagala.

Oni na govorniškem odru je pobral liste in ves zelen odšel. Množica ga kratkomalo ni pustila več do besede. Na prazen oder pa je moral Leskošek. Množica ga je zahtevala ter ga hotela slišati. Spregovoril je z zadržanim, a odločnim glasom:

"Delavci, kmetje, delovna inteligenca . . .!"

Tisoči na Glaziji so prisluhnili . . . Prisluhnili so glasu Partije. Ta glas se je slišal kljub temu, da so odklopili zvočnike. Slišal se je po celi Glaziji, množice so ga raznesle po vsej domovini . . .

Ponoči se jih je vračalo v Gorče pet. Joža Perc, sestra Tilčka in njen Bertl, Kolmanov; z njimi sta šla tudi oba Cerkova.

Kolmanov je bil pijan in hripav od kričanja. Kričati je začel v Celju na postaji, ko so čakali v vlaku, in kričal je nepretrgoma vse do domače postaje. Cerk mu je pomagal. Ženski sta ju skraja mirili, a sta prestali, ker ni nič pomagalo ter so tudi drugi kričali. Kričal je cel vlak, celo Celje je vpilo. Vpilo pa je, kar je komu ležalo na srcu.

V vlaku, ki je drvel skozi noč, je Joža znenada začutil, kako ga je Cerk prijel za ramena, ga potegnil k sebi in mu začel šepetati na uho:

"Joža, kaj—saj je tako! Ubogi vragi smo vsi skupaj, ali skupaj bi morali potegniti, pa bi bilo drugače! Si videl danes? Še pisniti ni upal nihče! Ha, moj dragi, v mišje luknje so se poskrili." Stari se je režal ter ga znova in znova prijemal za ramena in mu govoril: "Vsi moramo prijeti! Delavci na eni strani, kmetje na drugi, vi na tretji. Kakšna moč . . . Kakšna sila!"

Joža Perc se je smehljal in zrl v iskre, ki so švigale ob vlaku. Kolmanov je kričal skozi okno, tudi v Joži Percu je vse kričalo. Mislil je na zmago, ki je bila izvojevana danes v Celju, ko so množice zahtevale, da je spregovorila Partija, mislil je na zmago Partije, ki je predramila množice, da so povedale vse, ne da bi režim mogel migniti s prstom . . . Mislil je na novo taktiko borbe . . .

Pozno ponoči, ko je rinilo vseh pet proti Gorčam, sta s starim Cerkom zaostajala. Joža Perc je moral učiti kmeta internacionalo. Postajala sta in pele, in znova, postajala in pela. Potoka, ki je šumel kraj gorske poti, nista slišala. Tudi ženske so ju pustile peti, nič več jima niso branile pesmi.

OBLETNICE OF V PARTIZANIH

(Nadaljevanje z 2. strani)

ustavilo življenje—in glej jih, kako mirni in samozavestni ljudje so to! Nikjer ne opaziš na njihovih licih znamenj nervoznosti in propadanja. To je mladi, junaški, novi slovenski rod, ki bo zamenjal starega, propadajočega, hlapčevskega, strahopetnega in slabotnega . . ."

Začeli smo 28. aprila popoldne. Skedenj, ki je na Pugledu edini preživel lansko italijansko požiganje, se je spremenil v okrašeno zborovališče. Spredaj velika slovenska zastava z zvezdo, ob straneh slike Prešerna, Cankarja, Tita in Stalina, vse stene v zelenju in napisih. Primož (Turnher) vodi. Zapojemo himni naše borbe, Naprej zastava Slave in internacionalo.

Predsednik Vidmar nas pretrese z svojim govorom. Zgrabi nas in potegne za seboj, z njim potujemo po zgodovini svojega naroda, pred nami razkrije velike duhove Prešerna, Levstika in Cankarja, usodo malega naroda vsaja v naša srca in razgrinja iz naše borbe vstajajočo prihodnjost. Zadržujemo dih, solze silijo v oči. Da, vredno je trpeti, se boriti in umirati za novo življenje, ki ga kujemo.

Pozdravi zastopnikov Srbov in Črnogorcev, naše vojske. Tesna povezanost in navezanost na bojne tovariše utrjuje v nas vero v zmago.

Začnemo z glavnim delom zborovanja, spoznavanje bistvenih vprašanj naše borbe in skupnosti. Krištof (Kardelj) je prevzel to najvažnejše delo. Počasi odgrinja zastore, ki so doslej marsikomu branili pogled v globine družbenih zakonitosti. Od stopnice do stopnice nas vodi k spoznanju. Jasnost se z njegovimi besedami pretaka v naš razum . . . Naslednji dan spet nadaljuje. Ko konča, je nebo nad nami spet jasno in čisto. Dvomi, strah, nemir, negotovost so izginili.

Dodatni referati Andreja (Rusa) in moj še z naših strani utrdijo in poudarijo vodilno snov.

Nato razgovor, v katerem prvi nastopi Kocbek, za njim še mnogi tovariši. Pri nekaterih še zaslutiš sence nejasnosti. Znova vstane Krištof z jasno, prepričljivo besedo odstrani še poslednjo nejasnost.

Peter (Kidrič) je tretji dan razgrnil pred nami smernice praktičnega organizacijskega dela. Vprašanje taktike je doslej marsikomu delalo skrbi in preglavice. To je prav za prav skrivnost, umetnost pridobivanja ljudskih množic in njihovega vodenja.

Četrti dan smo imeli podrobne razgovore in sestanke. Bil je prvi maj. Vsi skupaj smo priredili prisrčno prvomajsko proslavo. Močno so se razlegale revolucionarne pesmi. Po nekaj deževnih dneh je spet sijalo sonce. Vse je praznovalo. Nikjer strela niti sovražnih letal . . .

Tako smo praznovali drugo obletnico.

Tretja obletnica

V tretjem letu smo doživeli kapitulacijo Italije ,nemško ofenzivo, bili smo v Jajcu na zasedanju AVNOJ-a. Preko zime se je osvobojeno ozemlje spet utrdilo, nihalo je samo na robovih, kjer so se dan za dnem vršile silovite borbe z Nemci in Rupnikovimi domobranci.

V dnevniku imam zapisano pod 26. aprilom:

"Domobranci so te dni začeli z ofenzivnimi nastopi na Dolenjskem. Vdrli so v Žužemberk, Mirno peč in Trebnje, kjer so se začeli utrjevati. Izrabili so odsotnost naših brigad, ki so se prejšnji teden koncentrirale na progi Kočevje-Ljubljana. Nekatere vesti govore celo o večjih nemških premikih, kar bi pomenilo bližnjo ofenzivo proti našemu svobodnemu ozemlju; najbolj verjetno pa je, da skušajo domobranci vzpostaviti nove postojanke in s tem razsekati Dolenjsko.

"Naše brigade že začenjajo z napadi. Najbrž so to novo izvežbani domobranci, ki so pred kratkim v Ljubljani po škofovi maši in skupnem obhajilu prisegli zvestobo Rupniku in Hitlerju . . . V zvezi s povečano vojaško aktivnostjo opažamo tudi povečano politično delavnost belogardistov in njihovih zaupnikov. To vidimo na Notranjskem, Dolenjskem in v Suhi krajini. Posebno aktivni so postali duhovniki . . ."

Te dni so Rusi zavzeli Odeso, kmalu za tem tudi Sebastopol na Krimu. Prišli so na mejo Karpatske Ukrajine. V Italiji se je začela ena od zavezniških ofenziv, ki je obetala spet napredovanje za nekaj kilometrov.

V taki situaciji smo praznovali tretjo obletnico. Navajam spet dnevnik:

Dne 28. aprila: "Včeraj smo ves dan proslavljali triletnico obstoja OF. Ob 11 je bila kratka slavnostna seja IO in navzočih članov plenuma. Zvečer ob 7 se je začela skupna taboriščna proslava z daljšim govorom tovariša Petra ter nekaj točkami gledališkega programa. Ob tej priliki je bil prebran ukaz Glavnega štaba o povišanju vseh članov naše straže v podčastnike. Zvečer veselica, ki se je za nekatere, ki so vzdržali, končala šele danes dopoldne . . .

"Danes popoldne nas je Luka končno še razveselil z vestjo, da se Nemci spet umikajo z Žumberka, potem ko so jih naši pognali z meje pri Radatovićih. Zato jutri odpotujemo v Črnomelj, kjer bo Narodno gledališče priredilo slavnostno prireditev za triletnico."

Dne 29. aprila: "Zvečer je bila v Črnomlju slavnostna akademija ob triletnici OF. SNG (Slovensko narodno gledališče) je skušalo podati zgodovino OF. Nekatere točke so bile dobro izbrane, zlasti recitacije iz Cankarja. Celota pa ni napravila močnejšega vtisa . . . Pred začetkom proslave smo poslušali daljše govore J. Vidmarja, ki je s kulturnega stališča obravnaval pomen OF, dr. A. Kržišnika, generala Avšiča ter zastopnikov zavezniških misij. Vsi ti govori so trajali skoraj dve uri.

"Naslednji večer je bilo na črnomeljskem trgu veliko zborovanje, katerega so se udeležili ljudje iz vse Bele krajine. Razpoloženje ljudi je bilo dobro, enako tudi organizacija, govori pa so se spet toliko zavlekli, da so morali trije govorniki, ki so bili na sporedu, odstopiti . . ."

Četrta obletnica

Trdno smo bili prepričani, da bomo četrto obletnico praznovali že v svobodi, toda zgodovina se je vrtela počasneje od naših želja. Zadnja obletnica v partizanih je našla Izvršni odbor v Beli krajini na Dobliški gori. Semkaj se je preselilo vodstvo Fronte za božič 1944.

Vse je živelo v nestrpnem pričakovanju konca. Četrta armada je osvobodila Liko in že napadala Reko. Slovenske edinice so se ji pridružile in izpraznile osvobojeno ozemlje Dolenjske in Bele krajine. Čez nekaj dni bo osvobojen Trst in nato Ljubljana. Zaradi groznice pričakovanja je bila proslava skromna. Kmalu bo treba na pot skozi Gorski kotar in Istro v Trst, v Ajdovščino, kjer bo ustanovljena Narodna vlada in 10. maja se bomo zbrali v osvobojeni Ljubljani.

Sam sem četrto obletnico učakal—prav tako v grozničavi nestrpnosti—v Londonu. Pripravil sem kratek govor za londonski radio, ki je moral poprej skozi strogo cenzuro. Ker sem bil tik pred odhodom v domovino, sem ga dal posneti na ploščo, ki so jo potem kljub takrat že neprijaznemu odnosu do nas vključili 27. aprila v slovensko oddajo.

*

Obletnice lahko postanejo sčasoma tradicionalna navada brez globokega doživljanja njihove velike vsebine. Vsebina naše obletnice ne sme nikdar zvodeniti. Dan 27. april je simbol svobode, heroizma in nezadržnega razvoja slovenskega naroda.

Dan 27. aprila ni slučaj, tega praznika nam zgodovina ni poklonila na krožniku, ampak je rezultat velikih prizadevanj naših najboljših ljudi. Pred dnevi smo praznovali desetletnico Komunistične partije Slovenije. Brez Komunistične partije, ki so jo vodili taki ljudje kot Kardelj, Kidrič in drugi, bi v slovenskem narodu ne našli združevnine in avantgardne sile, ne bi našli organizatorja in prvoborilca za narodne in družbene pravice slovenskega ljudstva. Ona je v težki borbi za časa stare Jugoslavije pripravila tla za vsebino in obliko 27. aprila. Njena zasluga je, da je osvobodilna borba, ki so jo italijanski časnikarji imenovali "blazno junaštvo," uspela kljub najtežjim pogojem.

Dan 27. april je tudi izhodišče novega življenja našega naroda. To življenje je zraslo v velikem trpljenju in žrtvah, iz njih se je razvilo ter nam odprlo pot plodonosne prihodnosti. Napori in žrtve osvobodilne borbe so nas utrdili v pripravljenosti, da danes in v bodoče ne bomo pomišljali pred nikakšnimi žrtvami, ki so potrebne za utrditev naše narodne in družbene svobode.

Vsako leto na današnji dan si bomo poklicali vse to v spomin ter se utrjevali v delu za srečo in blagostanje svojega ljudstva.

LEPA PRILIKA

Tu je lepa prilika za družino, ki želi kupiti poceni hišo. Zraven je 2 akra zemlje in zidana hiša 7 sob; velik hlev, velik kokošnjak, nekaj sadnjega drevja, kegljišče za balincanje. Nahaja se na Highland Road. Tje se pride, če se peljete od St. Clair Ave. po Dille Rd. čez Euclid Ave. skozi park in gor v Highland Rd. Od Euclid Ave. je ravno eno miljo vožnje. Ko pridete na vrh klanca je prva cesta na desno, kakih 400 čevljev od Highland Rd. Za hitrega kupca je to samo za $6,500; polovica se plača takoj, druga polovica pa na vknjižbo. Več lahko izveste na 6214 St. Clair Ave. telefon EN 8042.

Zanesljivo dekle ali ženska dobi dobro službo kot pomočnica materi. Tedenska plača. Lahko tu ostane ali gre domov ob večerih. Pokličite **GL 2329.**

NAZNANILO! NAZNANILO!

Cenjenim rojakom naznanjamo, da popravimo stare in postavimo nove strehe na hišah in poslopjih.

Ravnotako popravimo stare ali vzpostavimo nove forneze, jih sčistimo in uredimo, da zadovoljivo delujejo.

Kadar imate kakšna kleparska dela, najsibo pri žlebovih ali druga v to stroko spadajoča dela, se lahko zanesljivo obrnete do nas.

Delo je vedno prvovrstno in po zmerni ceni.

Se priporočamo za naklonjenost.

ANTON JANEZIC

SHEET METAL AND FURNACE WORK

16019 ST. CLAIR AVE. **LIberty 9790**

Dela za ženske

TICK OPERATORICA samo izurjena se naj priglasi. Unijska plača. **IDEAL BEDDING CO., 4046 Superior Ave.**

Hišna opravila in za kuho; ima lastno sobo, kopalnico in radio. Ravno tako se želi strežnico za deklico ter perico. Stalno delo, dobra plača. **FA 5250.**

Splošno pisarniško delo v fotografskem studio; mora imeti avto, nobenega prodajanja. Dobra plača. 5½ dni. **CE 4007.**

Prodajalke za pekarijo; izurjene, za polni čas. Unijska plača. Dobre razmere. **Lakewood Bakery, 11717 Detroit.**

Pantry Girls (2) izurjeni za privatni klub. Začetna plača $135 do $140. Privatna soba in hrana. Zglasite se med 11. in 3. uro. **ED 2120** in vprašajte za Chef.

Pastry Cook. izurjena za splošno pečenje. Prosta ob nedeljah in praznikih. Najvišja plača. **Dahlman's,** Euclid Arcade.

IŠČE SE DEKLETA
ZA DELO V SLAŠČIČARNI

Morajo biti nad 21 let starosti. Dobra plača. Vpraša se na **6301 St. Clair Ave.**

ŽENSKE ZA LIKANJE

(3), izurjene pri likanju srajc. Tudi vežbamo za to delo. Plača od ure in komada. Prijetna godba med delom.

MENK BROS. LAUNDRY
643 E. 103 St.

SLOVENKA ali HRVATICA

v starosti med 35 in 50 letom za hišna opravila v Chagrin Falls; dobra plača; 2 odrasli osebi. Ima en dan v tednu prosto. Pokličite EX 7450 med 10. zj. in 1. pop.

Ženska za snaženje ponoči

Zglasite se na Employment Office 7. nadstropje

THE MAY CO.

Dela za moške

ZIDARJI — dolgotrajno delo; navadna opeka z glaziranim ozadjem.— **Geo. A. Rutheford, 1135 Ivanhoe Road.**

TEŽAKI

Imamo nekaj del na razpolago za moške z inicijativo, ki želijo stalno delo in so pripravljeni delati vztrajno. Začetna plača $1 na uro.

THE AMERICAN MONORAIL CO.
13107 Athens — BO 8543

CRANE OPERATORJA

2, ki imata izkušnjo pri električnih overhead, parnih in truck dvigalih (cranes). Tedenska plača.

ATLAS STEEL & SUPPLY CO.
4401 Trumbull Ave.

Zemljišča

Takojšnji prevzem 7 sob in ½ akra zemlje; sadno drevje in grmičevje. Pohištvo se tudi lahko kupi. Znižano od $12,000 do $10,500.— **TE 9731.**

PRAZNO—SE LAHKO VSELITE

Odprto v soboto in nedeljo 2-6 pop. Hiša za eno družino, 6 velikih sob v prvovrstnem stanju. Mnogo drugih dodatnih posebnostih. Cementiran dovoz in tri zidane velike garaže, ki so zelo pripravne za obrtnika. Cena zelo znižana. Nahaja se na

1193 E. 170 St.,
od Grovewood Ave.

Posluga

Pozor, lastniki avtov! Dajte, da bo vaš nerabljiv avto prinesel denar. Mi plačamo najvišjo ceno. **ME 0015 —AC 3856.**

G. & E. Cleaning Co. nudi prvovrstno poslugo pri čiščenju preprog in pohištva, na vašemu domu ali v naši moderni izdelovalnici. Žal, da moremo postreči samo na vzhodni strani. **WA 7934.**

PRENOVIMO—POPRAVIMO

Izvršimo popolno zidarsko in tesarsko delo; strehe, omete, napeljavo žice, izdelamo podstrešja in rekreacijske sobe, tile kuhinje, kopalnice, kleparsko delo, itd. FHA pogoji; posluga širom okraja; prvovrstno delo in točna postrežba.

ALLEN CONSTRUCTION CO.
2831 Woodhill Rd.
CE 6110: ob večerih: WA 1770

BUCKEYE HEATING & APPLIANCE CO.

Avtoriziran York Heat prodajalec. Nabavite si fornez, ki bo odgovarjal vašim potrebam. Na olje, premog ali plin. Nudimo popolno postrežbo na vašemu sedanjemu fornezu po izurjenih delavcih.

3452 W. 41 St. Prosti proračuni. **WO 8077.**

VAŠ FORNEZ POPRAVLJEN ALI preurejen in sčiščen po ekspertnih mehandikih.

Pokličite
LA 2123
za popolen pregled.
Točna in zanesljiva postrežba.

WOODHILL HOME IMPROVEMENT GENERAL CONTRACTORS prenovimo, popravimo in preuredimo komercijalna in rezidenčna poslopja. Upošteva se FHA posojila. Prosti proračuni. Točna in prvovrstna postrežba. **LO 5008.**

A. Malnar

Cementna dela
1001 E. 74. St.
EN 4371

WATERLOO WALLPAPER STORE
15404 Waterloo Rd. KE 3648

Polna zaloga stenskega papirja. Imamo izkušene papirarje, ki vam napravijo prvovrstno delo. Cene zmerne.

POPRAVIMO STREHE IN ŽLEBOVE
Točna postrežba.
ME 2714

Gradimo in predelujem hiše, stanovanja in trgovske prostore

Zanesljivo in točno delo. Cene zmerne. Dam brezplačno proračun. Se priporočam

FRANK JANSA
5715 Prosser Ave. EX 2503

Ako nameravate KUPITI ALI PRODATI POSESTVO ALI TRGOVINO,
ali pa če potrebujete notarska dela, zglasite se pri nas. Zanesljiva in točna postrežba.
35 let se nahajamo na enemu prostoru
TISOVEC REALTY
35 let v istih prostorih
1366 MARQUETTE RD.
pri St. Clair Ave. in E. 55th St.
EN 4936

Zavarovalnino
proti
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.
preskrbi
JANKO N. ROGELJ
6208 SCHADE AVE.
POKLIČITE:
ENdicott 0718

Ulle Plumbing and Heating Co.

Imamo boilerje na plin, burnerje na plin in forneze na plin, ter vse potrebščine za grelne in monterske naprave.

15601 WATERLOO RD.
KE 7248

Posluga

FORNEZI NA OLJE—PLIN—PREMOG

Vzpostavimo vsakovrstno grelno napravo na vroč zrak. Ekspertno delo. Pihalniki, kontrole, žlebovi, kombinacijski burnerji. Preskrbimo posojila na F.H.A. in imate 3 leta za plačati.

SHEEHAN AIR CONDITIONING
Licencirani in pod bondom
Bagley Rd. pri Stearns, Olmsted Falls, OR 0063—Olmsted Falls 3654

Roofing—Siding

Prihranite si dobiček srednjega prodajalca. Nobeden ne bo prodajal za manj kot mi. Za proste proračune pokličite AT 8353 podnevi ali zvečer.

Veterans Construction Co.
3187 FULTON
AT 8353

FORNEZI

Novi fornezi za premog, olje, plin, gorko vodo ali paro. Resetting $15—čiščenje $5; premenjamo stare na olje. Thermostat

CHESTER HEATING CO.
1193 Addison Rd.—EN 0487
Govorimo slovensko

ODDAJTE VAŠE NAROČILO SEDAJ!
CEV IN DIMNIK SČIŠČEN PO "VACUUMU"

$4 do $6
National Heating Co.
Postrežba širom mesta
FA 6516

Razno

Tune in WJMO
Cleveland's Newest Radio Station
1540 KILOCYCLES
3:05 to 3:30 p. m.
SLOVENIAN PROGRAM
NICK MALOVIC, Announcer

6 FT. FRIGIDAIRE

ledenico, jamčeno za eno leto kot nova, se proda za $159.50. Vpraša se na

819 E. 185 St., KE 5700

ŽELI SE DOBITI

v najem sobo s kuhinjo za enega pečlarja. Kdor ima za oddati, naj sporoči na 6914 St. Clair Ave., EN 1169.

SPOMNITE SE OČETA

v nedeljo, 15. junija z zabojem cigar, s cigaretami, tobakom, fajfo, denarnico ali drugimi potrebščinami za kajenje. Naše cene so zmerne. Prijateljska postrežba.

SUPERIOR SMOKE SHOP
7031 Superior Ave.

JOHN PETERKA
1121 E. 68 St., EN 0653
PAPIRAR IN BARVAR

Se priporočam. Delo je vedno prvovrstno in po zmernih cenah.

Vašo hišo prebarvamo

zunaj ali znotraj po zmernih cenah. Delo je jamčeno in prvovrstno. Se priporočamo.

VICTOR KOVAČIČ
1253 Norwood Rd., EN 2549

Prijatel's Lekarna
St. Clair Ave., vogal E. 68 St.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENdicott 4212
Zastonj pripeljemo na dom

BEFORE YOU BORROW TO BUY A HOME GET OUR LOW RATES AND HELPFUL TERMS

The Cleveland Trust Company
67 NEIGHBORHOOD OFFICES FOUNDED 1894 EVERY BANKING SERVICE
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

SNPJ NEWS AND COMMENTS

—*J. F. Fifolt*—

S. N. P. J. Farm:—

In line with request at the last Federation meeting a group of Comrades along with the regulars, Novak, Sorc, Sustarcic, etc. came to the Farm to spruce it up. Rain hindered more progress being made. The old timers along with the new caretaker Tony Kerze had made a good start. The backstop for the diamond is there ready for the gang to put it up as soon as the ground is levelled off. The recent Farm picnic was a washout, and how the rains did come. A rowboat would have been very handy. Despite the weather many of the old faithful were present.

The plea for help is being answered. Women's Progressive Club headed by Josie Zak, Cecelic Subel and other active Slovene ladies are ready to help out with kitchen utensils when required; Lunder Adamic is all set to provide some playground equipment; Lodge Naprej came across with a loan and funds for the improvement fund. A great many other lodges according to Frank Pyke, Secretary of the Farm have responded. The ball has been kicked, which lodge will be the next to pick it up and run,

S. N. P. J. Day:—

The last Federation meeting covered some of the progress being made regarding S. N. P. J. Day August 31-September 1st. Chairman of the Housing Committee, Ann Opeka made her report. No rooms whatsoever available during this week end on account of the National Air Races in Cleveland! Probably some of the out-of-towners are going to kill two birds with one stone, come to the races and the S. N. P. J. Day. If so, the thing to do is to start writing in for your reservations stating that you are coming to the races. Get it. Now is the time also to drop your friend in Cleveland and the surrounding area arranging for accomodations. In other words, as Ann stated, we are very sorry but the matter of housing

(Continued on page 6)

Graduates

On June 9th, Mary Drobnic, daughter of Mr. and Mrs. Victor Drobnic, 1094 East 76th Street, received her "Bachelor of Science" degree in Home Economics (Dietetics) from Ohio University in Athens, Ohio.

Graduation exercises were held last Thursday evening in the Madison Memorial High School, Madison, Ohio. Among the graduates were four Slovenes, namely, Robert Arko, Henry Bobitch, Albert Znidarsic, and Dorothy Janezic.

Valedictorian of the class was Henry Bobitch. Dorothy Janezic, the daughter of Mr. and Mrs. Martin and Ursula Janezic of R. 1, Madison, Ohio, was awarded a prize for her outstanding typing. She is contemplating in typing. She is contemplating on entering Huron Road Hospital, for a career in nursing.

Robert V. Zaman, son of Mr. and Mrs. John Zaman, 486 East 149th Street, graduated from the Ohio University in Athens, Ohio on Friday, June 6th. Robert completed a four year course in 2 years and 9 months. Following a brief vacation he will leave for Bridgeport, Connecticut, where he will take a position with the General Electric Company.

James Eugene Plemel, son of Mr. and Mrs. Jack Plemel of River Road, Willoughby, Ohio, graduated last Sunday from the Willoughby High School. He will enter Purdue University in September.

" YOUR DOCTORS—1947"

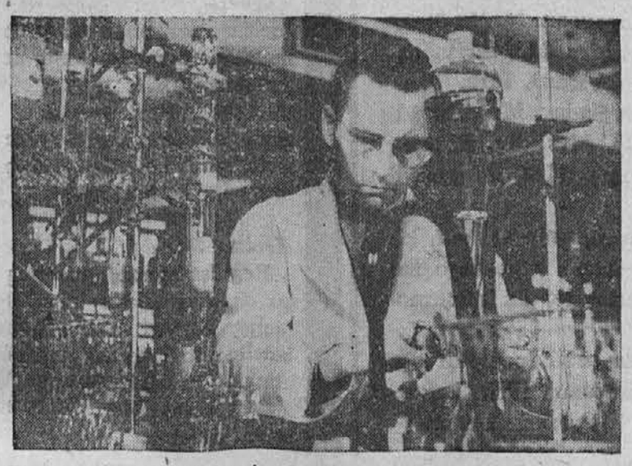

The newest medical miracles being performed by the doctors of today are graphically revealed in March of Times latest release, "Your Doctors—1947" being shown on the new program at the Telenews Theater this week.

War gave America's doctors wide experience with new preparations, new techniques. But it slowed up medical progress generally, especially medical education and research. America's medical schools and hospitals, today international centers of medicine, are trying to make up this lost time.

"Your Doctors—1947", shows for the first time such world-famed centers of medical knowledge as New York's Academy of Medicine; and in one of America's great hospitals, shows such modern miracles as a brain operation; the use of the revolutionary kidney; an RH transfusion performed on a baby; and the use of atomic isotopes in treating cancer of the thyroid. The ills of the human mind are recognized today as influencing many ills of the body. March of Times reveals how psychosomatic medicine is practiced at New York's Mt. Sinai Hospital, and shows the work of the New York Psychoanalytic Institute. An illustration of an actual psychoanalysis in progress is shown.

Wedding Bells

Tomorrow at 8:30 a. m. Miss Angela Arch of 16213 Waterloo Road, will become the bride of Mr. George Panchur. The groom is the son of Mr. and Mrs. George Panchur of 16603 Waterloo Road. Friends are invited to attend the wedding ceremony, which will be performed in St. Mary's Church, Holmes Avenue.

Miss Ruth Kerp of Toledo, Ohio, became the bride of John Sebenik, Jr., last Saturday. The groom is the son of Mr. John Sebenik of Fairport, Ohio. He served in the U. S. Navy as a Lieutenant (j. g.), and at present he is attending Ohio State University, where he is studying chemical engineering.

Last Saturday Miss Anna Malich, daughter of Mr. and Mrs. Louis Malich, 805 East 93rd Street, became the bride of Pat D'Anuzzio, son of Mr. and Mrs. Jim D'Anuzzio, 2218 Murray Hill Road. The wedding ceremony took place in St. Vitus Church.

St. Lawrence Church was the scene of a wedding last Saturday, uniting in marriage Miss Vida Perusek to Mr. Eugene Vercek. Both the bride and groom are active members of the singing club "Planina." The bride is the daughter of Mr. and Mrs. Anton Perusek, 5146 Miller Avenue in Maple Heights. The groom is the son of Mr. and Mrs. Joe Vercek of 5082 Greenhurst Drive, Maple Heights. A wedding reception was held in the evening at the Slovene National Home on Stanley Home.

At a wedding ceremony to be performed in St. Jerome's Church tomoorw at 10:45, Miss Helen Princic, daughter of Mrs. Mary Princic, 14301 Thames Avenue, will become the bride of Mr. Marion Basic, Jr., of 1150 East 148th Street. The groom's parents, Mr. and Mrs. Marion Basic of Los Angeles, California will attend the ceremony. A reception will be held at the Croatian Home, 6314 St. Clair Avenue.

Congratulations

Vacationing

Visiting in Aurora, Minnesota, are Mr. and Mrs. Louis and Mary Lozar, proprietors of the Beverly Hills Tavern, 24150 Euclid Avenue.

Mr. and Mrs. John L. Mihelich of 1200 Addison Road, were visiting their daughters this past week, in Rochester, Minnesota, where they are studying to become nurses, at the Mayo Clinic. Mr. Mihelich is the well known attorney, with offices in the Engineers Buliding.

Visitors to the Enako office and print shop, were sisters Mrs. Theresa Kren and Mrs. Frances Dolinsek. Mrs. Kern resides in Buffalo, New York. Her sister makes her home in Santa Rose, California. This was the first time they had seen each other in 43 years.

G. I. JOE'S PICNIC

By Dorothy M. Orehovec

Remember the good old days when all dressed in the grand picnic garb? Of course you do, so here's an invitation to the public to once again get in the groove and come out to Mocilnikar's Picnic Grounds this Sunday afternoon, June 15th, where your local G. I. Joe's are holding their first picnic of the year, with Pete Sokach and his Melody Men on hand to dish out all those favorite jives, polkas, waltzes, etc. So remember folks it's Sunday—June 15th—at Mocilnikar's Farm for an afternoon long to be remembered by all who attend!!! We'll be looking for you!

USAY TO MEET

Members of the United Slovene American Youth of Cleveland, are hereby requested to attend an important meeting to be held at the Slovene National Home on St. Clair Avenue (old building) this Tuesday, June 17th. Final arrangements will be made for the appearance of the group at the United Nations Festival on Sunday, June 22nd.

WEST POINT GRADUATE

Harold Tavzel, son of Mr. and Mrs. Anton Tavzel of 17651 Lakeport Avenue, graduated from West Point Academy and received a commission of Lieutenant. His parents, brother-in-law and sister, Mr. and Mrs. Pat Krall, attended the graduation exercises which were held Tuesday June 3rd. Lieutenant Tavzel is on a 60 day furlough and following a visit with friends in New York, he will visit in Cleveland.

ENGAGED

Mr. and Mrs. Leo Jalovec of 16003 Huntmere Avenue, announce the engagement of their daughter Ida Ann, to Mr. Victor Dodick, son of Mr. and Mrs. Joseph Dodick, 15901 Corsica Avenue.

Congratulations!

Birth

Announcing the birth of their third child, a girl, are Mr. and Mrs. Joseph Klemencic of 395 East 165th Street. Mother's maiden name was Justine Tomarie. Grandmother and grandfather are Mrs. Mary Tomaric of 1251 East 173rd Street, and Mr. Joseph Klemencic of Euclid, Ohio.

Congratulations!

Mr. and Mrs. Louis B. Speroff of 1049 East 71st Street are announcing the birth of a baby girl. Mother's maiden name was Mary Adamic. Grandfather for the ninth time, is Mr. John Adamic of 1085 East 66th Street.

Congratulations!

Convalescing

Confined to Glenville Hospital for the past two weeks, is Mr. Frank Zaller of 15800 Damon Avenue. Friends may visit him.

In a fall which occurred in front of East Technical High School recently, sixteen year old Richard Hrovat, son of Mr. and Mrs. Joseph and Jennie Hrovat, 5416 Homer Avenue, fractured his leg. He was taken to Polyclinic Hospital, where friends may visit him.

Mr. Valentin Plesec of 16825 Waterloo Road, underwent an operation in Huron Road Hospital recently.

Mr. John Prijatel of Conneaut, Ohio, has been discharged from Glenville Hospital, where he recently underwent a major operation. He is recuperating at 342 East 156th Street, where friends may visit him.

IN HOSPITAL

John Jakely of Girard, Ohio, is confined to Room 115 in Glenville Hospital. Friends may visit him. Visiting hours are from 2 to 3 p. m. and 7 to 8 p. m. daily.

FLASHES FROM 65TH

—"*Livewires*"—

T'was the nite for music and dancing at the old S. N. D. at 65th, where a crowd enjoyed themselves to their heart's content. Johnny Vadnal was again on the bandstand.

Four eligible males having an early gab session were Freddy Merhar, Richard Ivancic, John Klemencic and Eddie Ausec. Didn't do much talking later, right, boys? . . . Cute, little Marian Kaucic can really cut a rug. . . Mary Jane Polo giving S. N. D. a once over, kinda late in the season wasn't it, Mary Jane? . . . Carl Muza introducing his bride of one week to all friends; she's very lovely, Carl. Newlyweds, Andy Zupancic and wife enjoying the evening. . . . Sisters, Marian Adams and Marge Shubenik, with their hubbies and not letting the music go to waste.

Dorothy Svelc Mustovitch getting in one last dance before leaving town. I'll bet you'll miss our good old Slovene polkas, Dottie. How about starting a Slovene Club in Denver? . . . Gene Crumbine making the girls swoon with his rendition of "Peg of my Heart." All you needed was a bow tie, Gene. . . Speaking of ties, did you see Joe Pate sporting those new fangled lite-up ties. . . Overheard Marie Stiftar remarking on what a good time she had.

Mary Jane Legat and Mary Mulec one of the lucky souls having a booth at Orazems. . . Frank Popotnik and Edward Baren succeeding in getting some cooling drinks. . . Elsie Hrovat and Jennie Pizmoht kept busy all night; that was a beautiful white suit you were wearing, Jennie. . . Ray Perme and Ray Ogrinc, two six-footers, quite noticeable on the floor. . . Vic Vehar coming around once more. How was it, Vic?

Girlfriends Vera Petrich and Mary Kaucic, dressed alike and again coming around; where have you, girls, been lately? . . . Eddie Azman and Stanley Skuk spied. Seldom seen around here. Come around more often, boys. That was quite a sharp shirt Gabriel Mochilnikar was wearing. . . Jim Koss seen standing near the entrance trying to get some air, I bet.

What's the attraction at 65th that brings George Mustovitch all the way from Euclid, Ohio? Dot Trebec wearing a cute print dress. . . Emil Marolt not complaining about the heat, unusual boy he must be. . .Rose Bayec and Lillian Nosan of the younger set seen enjoying themselves all evening; fun wasn't it, girls? . . . Josephine Misic putting an appearance again; nice to see you around, Jo.

Reliable sources have informed us that tonite is a big night at Twilight Gardens where Bryant Heater Company's, Old Timer's Club, is sponsoring a dance. Hope to see many of you dance lovers out there.

Some salmon live to be 100 years old. Carps have been known to reach the age of 150 years.

Radio Service
HOME—AUTO—PORTABLES
Tubes—Phono Needles—Batteries
EX 3985
PRIJATEL
RADIO SERVICE
1137 East 66th St.
Daily 4 to 10 — Closed Wednesdays
Saturdays 10 to 6

VISIT NEW
TINO MODIC'S CAFE
6030 St. Clair Ave.
EN. 9691
You Are Always Welcome

Misses and Ladies!
If you are considering to buy a fine 1947-48 FUR COAT, CLOTH COAT or SUIT, I sincerely recommend that you select and order yours directly at the local factory NOW on WILL CALL, at lowest prices in the city.
Just call me for appointment, with no obligation on your part.
BENNO B. LEUSTIG
1034 ADDISON RD.
ENdicott 3426—if no answer call ENdicott 2920

SEDMAK
Moving and Storage
also
Light Expressing
1024 EAST 174th ST.
KE 6580

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. — HE 3028
SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR
Expert Repairing on all Makes of Radios
Tubes, Radios, Rec. Players
All Work Guaranteed

BUKOVNIK'S
Photographic Studio
762 E. 185th ST.
IVanhoe 1166

Charles & Olga Slapnik
FLORISTS
Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths, Potted Plants and Flowers for all Occasions
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

HERMAN'S
TEXACO SERVICE
920 E. 185th St. Cor. Neff Rd.
IVanhoe 9568
Herman J. Stavanja, Prop.
FIRESTONE HOME AND AUTO SUPPLIES
Willard Batteries
COMPLETE MOTOR TUNE-UP

JOE BRADAC
PHOTOGRAPHY SHOP
DEVELOPING AND PRINTING ROLL FILMS
Wedding Groups — Children
Babies — Commercial — Industrial pictures — Enlarging
17822 Dillewood Rd., IV 0047

Next to the assistance you can give your dear ones across, delight them with a photograph of yourself and family.
BEROS STUDIO
6116 St. Clair Ave. — Tel. EN 0670

A NEW RADIO PROGRAM
Interesting - Lively - Human
"ST. CLAIR AVENUE"
CROATIAN - SERBIAN - SLOVENIAN MUSIC
sponsored by
The Cerne Jewelry Co.
6412 ST. CLAIR AVE.
A. Grdina & Sons Furniture Store
6019 ST. CLAIR AVE. — 15301 WATERLOO RD.
OVER
WJMO
1540 ON YOUR DIAL
Every Sunday — 1:30 to 2 p. m.
NICK MALOVIC, Commentator

UTOPIANS' PICNIC - *Sunday, June 15th at SNPJ Farm*
THREE — 3 — ORCHESTRAS
Everybody Invited!

DANCE
sponsored by the
Sports Club of Lodge "Slovenec" No. 1 SDZ
SATURDAY, JUNE 14th, AT 8:00 P. M.
Slovene National Home, St. Clair Ave.
Music by Joe Lasicky's Orchestra
Last Dance at SND till the Fall of this year.
ADMISSION 65c

JOHN GALSWORTHY

TEMNI CVET

ROMAN

(Nadaljevanje)

Pa je spal vso noč in mnogo se mu je sanjalo; nazadnje je ležal na gorskem pobočju, Ana mu je gledala v oči in sklanjala nadenj obraz. Prebudil se je v trenutku, ko so se ga dotaknile njene ustnice. Še je bil pod čarom teh razburljivih sanj, ko zasliši drdranje koles in topot konjskih kopit po pesku in skoči iz postelje. Mali voz se je odpeljal od vrat, stari Godden je vozil, poleg njega se je kopičila prtljaga in Stormerja sta sedela drugi drugemu nasproti. Oditi kar tako — brez vsakega slovesa! Za trenutek mu je bilo, kakor mora biti človeku, ki je koga ponevedoma ubil — ves je bil omemljen in potrt. Nato se je vrgel v obleko. Tako jima ne da oditi! Še enkrat jo hoče, jo mora videti! Kaj je storil, da bi tako odhajala? Zdrevel je po stopnicah. V veži ni bilo nikogar; devetnajst minut do osmih! Vlak odhaja ob osmih. Ali še utegne osedlati Bolera? Planil je k hlevom: konja ni bilo, moral je h kovaču. Saj pride — saj mora priti še o pravem času. To ji bo nekak dokaz da le ni tak popoln malopridnež Do ovinka je hodil z navadnim korakom, nato je začel na vso moč teči. Četrt milje, in že mu je bilo bolje pri srcu; ni se počutil več tako nesrečnega in krivega. To se že nekaj pravi če čutiš, da imaš težko nalogo pred sabo, da ti je vse delo odmerjeno — da moraš presoditi kako boš gospodaril, da izbiraš najprimernejšo hojo, se umikaš soncu, paziš navkreber na sapo, in navzdol kar zletiš. Bilo je še vedno hladno in rosa je pobila prah na tla; cesta je bila že prazna, in le redko kdo se je ozrl in zijal za njim, ko je tekel mimo njega. Kaj bo naredil, ako pride ob času — kako bo razložil to svojo blazno dirko — na to ni mislil. Prišel je mimo kmetije, ki je vedel, da je na poli pota. Uro je pozabil doma. — Oblečene je imel samo hlače, srajco in norfolško janko; brez ovratnice, brez klobuka, čevlje za tenis obute kar na boso nogo, in bil je vroč kot ogenj, lasje so mu vihrali nazaj — res, čuden mladenič, če bi ga kdo srečal. Toda zdaj ni imel nobene skrbi, samo volja, dospeti tja. Čreda ovac je zavila s polja na kolovoz. Nekako se je preril skoznje, vendar so mu vzele nekaj minut. Še vedno več nego miljo hoda, in bil je upehan, in noge so mu začele klecati! Navzdol res da so mu šle rade, toda bila je še dolga pot po ravnem; in že je čul vlak, ki je počasi puhal po dolini. Tedaj mu je kljub utrujenosti vzrasel pogum. Noče priti, kot strašilo, ves izmučen, da bi se vzgledovali nad njim. Zbrati mora vse svoje moči, lahno se mora prizibati — kakor da je prišetal za zabavo. Toda kako — saj morajo videti, da bi vsak trenutek utegnil ploskniti v prah in kar obležati! In med tekom si je zdaj pa zdaj v brezupu nanagloma obrisal obraz ali otepel obleko. Naposled — tam je vhod, dvesto korakov še. Vlaka ni več slišati. Gotovo stoji na postaji. In stok se mu je izvil iz preupehanih prsi. Ko je prišel do vrat, je slišal sprevodnikov pisk. Namestu k blagajni je stekel ob ograji, kjer je bil odprt vhod k skladiščem; planil je skozenj in omahnil med kozje parkeljce. Bil je ravno vštric stroja; segel je po rokavu in si potegnil ž njim čez obraz, da bi si otrl znoj. Vse mu je bilo v megli. Mora jo videti — zato pa res ni zatekel vlaka, da je ne bi videl! Šel si je z rokami po čelu in laseh in gledal zbegano vlak, ki se je počasi pomikal mimo njega. Tam je — pri oknu! Stoji in gleda ven! Ni si upal stopiti naprej, ker se je bal, da ne bi pal; samo roko je iztegnil. Vidi ga. Da, vidi ga! Ali mu ne bo zamahnila? Nobenega znamenja? Nenadoma je videl, kako se je grabila po obleki, potegnila nekaj iz nje in vrgla skozi okno. Palo mu je tik pred noge. Pa ni pobral — hotel je gledati njen obraz, dokler ne izgine. Bil je čudovit — zelo ponosen in bled. Z roko si je segla k ustnicam. Nato se mu je zopet vse zmeglilo, in ko mu je bil pogled jasen, ni bilo več vlaka. A pred nogami mu je ležalo tisto, kar je vrgla predenj. Pobral je! Bila je cvetlica, vsa suha in temna, ki mu jo je dala na Tirolskem in mu jo potem vzela iz gumbnice.

Mimo skladišč se je splazil ven, zavil na polje, se zleknil po tleh in tiščal obroz k tej veli cvetlici, ki je imela še vedno svoj duh . . .

Tista pritajena zvedavost v očeh njegovega varuha ni bila brez pomena. Mark se ni vrnil več v Oxford. Namestu tja se je odpeljal v Rim; stanoval je pri svoji sestri in hodil v kiparsko šolo. S tem se je začela zanj doba, ko mu je bilo vse razen njegovega dela nič.

Ani je pisal dvakrat, a ni dobil dgovora. Od svojega profesorja je prejel eno samo kratko pismo:

"Dragi moj Lennan,

tako! Zapustili ste nas zavoljo umetnosti? No, kaj si hočemo — to je bila vaša luna, ako se prav spominjam — vsaj ena. Vredna luna — nekoliko zaprašena današnje dni — nekam pojema — za Vas pa brez dvoma deviška boginja, in rob njene halje i. t. d.

Mi Vas ohranimo v najprijaznejšem spominu, čeprav ste se nam izneverili.

Nekdaj Vaš profesor in še vedno Vaš prijatelj

Harold Stormer".

Po tistih počitnicah je bilo dolgo — zelo dolgo, preden je spet videl Silvijo.

DRUGI DEL

POLETJE

Prvo poglavje

Migljanje tisočerih luči; šum in mrmranje neštetih glasov, smeha, korakov; sikanje in ropotanje mimo brzečih vlakov, ki vozijo igralce nazaj v Nico ali Mentono; bolestno plakanje vijolin štirih goslarjev z zamolklo poltjo izpred kavarne; in zgoraj, okrog in okrog in v ozadju temno nebo, temne gore in temno morje — kakor velik teman cvet, ki se mu je za srce obesil hrošč, lesketajoč se kakor drag kamen. Tak je bil Monte Carlo tisto majniško noč leta 1887.

Mark Lennan pa, sedeč za marmornato mizico, je bil v preveliki duševni in čutni zmedenosti in zamaknjenosti, da bi bil opazil ves ta blišč, to zmešnjavo in lepoto. Sedel je tako tiho, da so si ga njegovi sosedje z instinktivnim odporom, ki ga kaže človek proti vsemu kar se ne zlaga z njegovo dobro ali slabo voljo, najprej dobro ogledali, nato pa obračali od njega oči kot od nečesa smešnega, skoraj žaljivega.

Res se je izgubil v spominu trenutkov, ki so pravkar minili. Zakaj končno je le prišlo, po vseh teh tednih vrenja, po vsej tej čudni razburkani dobi.

(Dalje prihodnjič)

1889

1947

Naznanilo in zahvala

Globoko užaloščeni in potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je umrla naša ljubljena soproga in dobra skrbna mati

LEOPOLDA OSHABEN

rojena Aucin

Zatisnila je svoje blage oči po kratki bolezni dne 14. maja 1947. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti na 19511 Kildeer Ave. pod vodstvom Joseph Žele pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ter od tam na Calvary pokopališče, kjer smo jo izročili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

Blagopokojnica je bila rojena dne 15. novembra 1889 leta v vasi Zagorje, Št. Peter na Krasu. Bila je poznana tam kot Kirnova Polda.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem onim, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti ljubljene soproge in mame. Ta dokaz vaše ljubezni napram njej nam je bil v veliko tolažbo v dneh smrti. Našo zahvalo naj sprejmejo sledeči: Mr. in Mrs. Joe Vrh st. in družina, Mr. in Mrs. Frank Fatur in hči Jean, družina Sirk, Mr. in Mrs. Rudolph Kastelic in družina, Mr. in Mrs. John Sedmak, Mr. in Mrs. John Lekson in družina, Mrs. Mary Stepic in družina, Mr. in Mrs. Tony Aucin in družina, Mr. in Mrs. John Mersnik in družina, Mr. in Mrs. John Kovačič in družina, Mrs. Mary Cermelj in družina, Mr. in Mrs. John Gerl in družina, Mr. in Mrs. Leo Bostjančič in družina, Mr. in Mrs. John Evatz, Mr. in Mrs. John Yusich in družina, Mr. Robert Matetich, The National Acme Manufacturing Co. Production Boys, The Lindsay Wire Weaving Co., The Glascote Co. Boys, The Glascote Products Union—C.I.O. Local 87, podr. št. 14 Slovenska ženska zveza, krožek št. 3 Progresivne Slovenke, White City Homing Club, sosedje in prijatelji.

Dalje srčna hvala vsem onim, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojne, kakor tudi vsem, ki so darovali za nagrobni kamen. Zahvalo naj sprejmejo sledeči: Mr. in Mrs. Tony Fabec in družina, Mr. in Mrs. Frank Milavec, Mr. in Mrs. Frank Strauss, Miss Vera Pausek, sosedje in prijatelji za skupni prispevek, Mr. John Penculic, Mrs. Louise Reja, Mr. in Mrs. Martin Vogrin, Mr. in Mrs. John Srsek, družina Sirk, Mr. in Mrs. John Sedmak, Mrs. Louise Lonkar, Mr. in Mrs. Louis Trent, Mrs. Mary Sibenik, Mr. in Mrs. Edward Baitt, Mr. in Mrs. Edward Sadar, Mr. in Mrs. Steve Cernigoj, Mr. in Mrs. Frank Kosec, Mr. in Mrs. Clarence Rupar, Mr. in Mrs. Joe Ulle ml., Mr. in Mrs. Frank Mezget, Mr. in Mrs. Joe Zlate, Mr. in Mrs. Rudolph Kastelic, Mr. in Mrs. Tom Hodanovich, Mr. in Mrs. Joe Mauser, Mr. in Mrs. A. Nagode, Mr. in Mrs. Frank Cigoy, Mr. in Mrs. Frank Blatnick, Mr. in Mrs. Anthony Starich, Mr. in Mrs. Jim Fature, Mr. in Mrs. Jim Hocevar st., Mr. in Mrs. Vincent Kaucic, Miss Vera in Eleanor Krajic, Mrs. Anthony Vadnal, Mr. in Mrs. Joe Strauss, Mr. in Mrs. Joe Vrh st., Mr. in Mrs. Joe Vrh ml., Mr. in Mrs. Tony Vrh, Mr. in Mrs. Joe Krajic, Mr. in Mrs. Tony Janesich, Mr. Mike Primc, Mr. Joe Primc, Mr. Tony Primc, Mrs. Frances Godina, Mr. in Mrs. John Bartol, Mr. in Mrs. Frank Fakult, Mr. in Mrs. James Hocevar ml., Mr. in Mrs. Joseph Tetsch, Mr. in Mrs. Tony Rotar, Mr. in Mrs. Benny Wilkins, Mr. in Mrs. Bill Flynn, Mr. in Mrs. Walter Shippe, Mr. in Mrs. Tony Aucin, Mrs. Mary Gerl st., Mr. in Mrs. Max Gerl, Mr. in Mrs. John Grzinčič, podr. št. 14 SŽZ, Mr. in Mrs. Frank Chiligoy, Mr. in Mrs. Tony Sabljak, Mr. in Mrs. John Barbish, Messrs. Mike in Bill Gerl, Mrs. Mary Ivec, Mrs. Steve Svet, Mrs. Mary Silc, Spang Baker, Mrs. Louis Jerse, Mr. Anton Sabljak, Mrs. Mary Sadar, Mrs. Mary Fakult, Mr. in Mrs. Joseph Tonejc, Mr. in Mrs. John Ropret, Mr. in Mrs. Louis Pibrovec, Mrs. Mary Rotter, Mr. in Mrs. August Grobolshek, Mr. in Mrs. Al Sajovec, Mr. in Mrs. Aaronson, Mr. in Mrs. John Plut, Mr. in Mrs. Zalokar, Mrs. M. Martinčič, Mrs. Ed Kirchner, Mrs. Joseph Virant, Mrs. Theresa Hulina, Mr. in Mrs. Joseph Sadar, Mrs. David Givens, Mr. in Mrs. Joseph Ule, Mrs. Jim Rotter, družina Basar, Mrs. Fred Jerome, Mrs. Raymond Troha.

Našo globoko zahvalo naj sprejmejo vsi oni, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo za spremstvo pri pogrebu. Žal nam je, da nimamo imen na razpolago.

Hvala vsem onim, ki so se prišli poslovit od pokojne, ko je ležala na mrtvaškemu odru, kakor tudi vsem, ki so jo sprejmili na njeni zadnji zemeljski poti na pokopališče.

Našo zahvalo naj sprejme Mr. Joseph Žele za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslugo. Hvala tudi čst. g. Conlon, ki je opravil v cerkvi sv. Pavla cerkvene pogrebne obrede.

Prav posebno se želimo zahvaliti vsem našim sosedom, ki so bili nam tako naklonjeni ter smo bili deležni njih tolažbe in pomoči.

Ako se je izpustilo ime katerega, ki je na ta ali oni način pomagal ali prispeval, naj oprosti ter naj sprejme isto najlepšo zahvalo.

Odšla si, ljubljena soproga in mati, tja, odkoder ni vrnitve, tja, kjer vlada večni mir. Ločitev pa je bila tako nenadna in je z njo objela naša srca žalost, vsaj smo Te vsi ljubili. Spominjali se Te bomo z ljubeznijo v naših srcih, dokler bodo utripala.

Spavaj mirno—snivaj sladko!

Žalujoči ostali:

JOHN, soprog
JOHN ML., LEO, STANLEY in EDDY, sinovi
MIMIE in RUBY, sinahi
DONNA-LEE, MARIE ANN, LEO-STANLEY vnuki
JENNIE PRIMC, sestra
V stari domovini zapušča dva brata JAKOBA in LUKA ter več sorodnikov.

Cleveland, Ohio, dne 13. junija 1947.

ENGLISH SECTION

SNPJ NEWS AND COMMENTS

(Continued from page 5)

will have to be strictly in your hands.

Saturday June 28th will be the next Federation meeting. Prior to the meeting, at 6:30 p. m. the various chairmen will meet for preliminary discussion. Also how the matter of lining up the workers is coming along. Comrades available for any day should contact Pauline Spik, entertainment chairman of the lodge.

General:—

A baby boy for Mike and Jean Preseren. That's what Mike said it was going to be! Congratulations.

A real pair of active S.N.P.J.-ers are the Zagar sisters, Nada and Alma. Not having any transportation for the Farm picnic, in spite of the rain, they came by bus. At any S.N.P.J. affair whether helping out or as spectators you're bound to run into them. They are also very active in Circle No. 2 activity being a big help to the director, Marion Adams. Just a couple of very nice gals.

Membership campaign is now in the final month. Joe Malovac requested the writer to call to sign up his wife. Youngsters yet to be signed up are Preseren, Koren, Beljan, Moss, Gutosky, Girod, Jones and a few others. Now is the time for the final spurt. The Utopians spear headed by Chris Lisch are going great guns, leading the pack in Cleveland. Nice going, Chris.

The SANS conventinon and was a huge success. The closing the Etbin Kristan celebration banquet was a fitting testimonial to a grand old man.

According to Fran Preseren a pleasant time was had by the gals on their trip to Yukon. Incidentally Fran went back home for her vacation. She'll probably have another interesting article on her return. If we can get Pauline Spik, Professor Ross and some of our other members to write we'll be able to keep the lodge in the limelight.

Meeting Tuesday June 17th:—

Regular monthly meeting will be Tuesday June 17th. Prize money copped in the National bowling tournament will be available for distribution. We'll also discuss our forthcoming social events.

Sick and Ailing:—

A stop at the Orenick residence after the Farm picnic with the group, to find out how Ann is getting along. The cast will be removed soon. Mary Rossman still taking is easy after her operation. Frank Tushar recovering from a tonsil tussle with the doctor. Ceila Longer taking care of a throat ailment. Jean Svete still hobbling around.

Mention the atom bomb and people shudder. Mention accidents and they shrug. At least, too many of them do. And yet, while the atom bomb is a great threat of the future, accidents NOW, all around us, are killing thousands, injuring millions! And the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council say: don't be one of those who think accidents happen to the other person. Keep alert and careful in your own daily living. Remember, to save your life you can't ignore the Green Cross for Safety.